

RETTENS DOM (Tredje Udvidede Afdeling)

6. marts 2002 *

I de forenede sager T-127/99, T-129/99 og T-148/99,

Territorio Histórico de Álava — Diputación Foral de Álava ved advokaterne
A. Creus Carreras og B. Uriarte Valiente,

sagsøger i sag T-127/99,

Comunidad Autónoma del País Vasco,

Gasteizko Industria Lurra, SA, Vitoria (Spanien),

ved advokaterne F. Pombo García, E. Garayar Gutiérrez og J. Alonso Berberena,
og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgere i sag T-129/99,

Daewoo Electronics Manufacturing España, SA, Vitoria, ved advokaterne
A. Creus Carreras og B. Uriarte Valiente,

sagsøger i sag T-148/99,

* Processprog: spansk.

mod

Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved F. Santaolalla, G. Rozet og G. Valero Jordana, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

støttet af

Asociación Nacional de Fabricantes de Electrodomésticos de Línea Blanca (ANFEL), med hjemsted i Madrid (Spanien) ved advokaterne M. Muñiz og M Cortés Muleiro, og med valgt adresse i Luxembourg,

intervenient,

og

Den Europæiske Forening af Fabrikanter af Elektriske Husholdningsapparater (CECED) ved advokaterne A. González Martínez, og med valgt adresse i Luxembourg,

intervenient i sag T-148/99,

angående en påstand om annullation af Kommissionens beslutning 1999/718/EF af 24. februar 1999 om den spanske stats støtte til Daewoo Electronics Manufacturing España SA (Demesa) (EFT L 292, s. 1),

har

DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS RET I FØRSTE INSTANS
(Tredje Udvidede Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, J. Azizi, og dommerne K. Lenaerts, V. Tiili,
R.M. Moura Ramos og M. Jaeger,

justitssekretær: J. Plingers,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter mundtlig forhandling den
26. juni 2001,

afsagt følgende

Dom

Relevante retsregler

Den maksimale støtteintensitet i Baskerlandet

1 I henhold til det spanske kort over regionalstøtte, som Kommissionen har foreslået (EFT 1996 C 25, s. 3), er støtteloftet herfor i Baskerlandet 25%, udtrykt i nettosubventionsækvivalent (NSÆ).

Det regionale støtteprogram Ekimen til fordel for den selvstyrende region Baskerlandet

- 2 Ved afgørelse af 12. december 1996 (SG(96) D/11028 (statsstøtte nr. N 529/96)), som der blev offentliggjort en meddelelse om (EFT 1997 C 189, s. 7), godkendte Kommissionen det regionale støtteprogram Ekimen til fordel for den selvstyrende region Baskerlandet, hvilket regionen fik meddelelse om af Spanien den 28. juni 1996, hvor programmet endnu var på projektstadiet. Programmet blev indført ved dekret nr. 289/1996 af 17. december 1996 (herefter »Ekimen-dekretet«), og det blev offentliggjort i *Boletín Oficial del País Vasco*, nr. 246 af 23. december 1996, s. 20138.
- 3 Dette program omfattede perioden 1996-1998. Det tager sigte på regionaludvikling og beskæftigelsesfremme i den selvstyrende region Baskerlandet (artikel 1 i Ekimen-dekretet). Støtten kunne ydes i form af et tilskud eller et lavtforrentet lån til etablering af nye anlæg eller til udvidelse eller modernisering af den eksisterende infrastruktur (artikel 9 i Ekimen-dekretet). De støtteberettigede udgifter omfatter grunde, bygninger og installationer [artikel 7, litra a), i Ekimen-dekretet].
- 4 Det var især industrivirksomheder, der kunne opnå støtte (artikel 3 i Ekimen-dekretet). I dette øjemed var det i artikel 5 i Ekimen-dekretet fastsat, at investeringerne skulle opfylde følgende betingelser:
 - Investeringsprojektet skal være rentabelt ud fra et teknisk, økonomisk og finansielt synspunkt, og det skal gennemføres inden for en frist på 3 år efter tildelingen af støtten.

- Investeringsbeløbet skal overstige 360 mio. spanske pesetas (ESP).

 - Projektet skal indebære oprettelse af mindst 30 arbejdspladser.

 - Investeringerne skal foretages, og arbejdspladserne skal oprettes af en enkelt juridisk person, og for så vidt angår virksomheder, der råder over flere produktionsanlæg, i et enkelt af disse anlæg, medmindre der fremlægges behørig dokumentation for, at der er tale om ét enkelt investeringsprojekt.

 - Mindst 30% af investeringen skal finansieres af den støttemodtagende virksomheds egne midler.
- 5 I medfør af artikel 10 i Ekimen-dekretet kunne den støtte, der ydes efter dette støtteprogram, ikke overstige 25% af investeringen (jf. nedenfor, præmis 112).

Gældende skattefordele i den historiske provins Álava

6 Skatteforholdene i Baskerlandet henhører under den økonomiske aftale, der blev gennemført ved den spanske lov nr. 12/1981 af 13. maj 1981, og som senest blev ændret ved lov nr. 38/1997 af 4. august 1997. I henhold til denne lovgivning kan Diputación Foral de Álava på visse betingelser tilrettelægge den skatteordning, der skal finde anvendelse inden for dens område.

- 7 Diputación Foral de Álava har med hjemmel i denne aftale gennemført diverse skattebegunstigelser, bl.a. i form af en skattelempelse på 45% og en nedsættelse af beskatningsgrundlaget for så vidt angår selskabsbeskatningen.

Skattelempelsen på 45%

- 8 Sjette tillægsbestemmelse til Norma Foral (provinslov) nr. 22/1994 af 20. december 1994 om gennemførelse af Territorio Histórico de Álavas budget for 1995 (*Boletín Oficial del Territorio Histórico de Álava* (herefter »BOTHÁ«), nr. 5 af 13.1.1995) har følgende ordlyd:

»Investeringer i nye materielle anlægsaktiver, som foretages mellem den 1. januar 1995 og den 31. december 1995, og som overstiger 2,5 mia. ESP ifølge afgørelse truffet af Diputación Foral de Álava, indrømmes en skattelempelse på 45% af det investeringsbeløb, som Diputación Foral de Álava fastsætter; skattelempelsen finder anvendelse på det skattepligtige beløb.

Nedsættelser, der på grund af et for lavt skattepligtigt beløb ikke udnyttes, kan anvendes inden for ni år efter det år, hvor Diputación Foral de Álava har truffet den pågældende afgørelse.

I den pågældende afgørelse truffet af Diputación Foral de Álava fastsættes de frister og begrænsninger, der gælder i de enkelte tilfælde.

De fordele, der indrømmes ved denne bestemmelse, er uforenelige med nogen anden form for skattemæssig fordel for samme investering.

Diputación Foral de Álava fastsætter ligeledes varigheden af investeringsproceduren, som kan omfatte investeringer, der har fundet sted i forberedelsesfasen for det projekt, der ligger til grund for investeringerne.«

9 Gyldigheden af denne bestemmelse blev forlænget for 1996 ved femte tillægsbestemmelse til Norma Foral nr. 33/1995 af 20. december 1995 (BOTH A nr. 4 af 10.1.1996), som ændret ved punkt 2.11 i undtagelsesbestemmelsen i Norma Foral nr. 24/1996 af 5. juli 1996 (BOTH A nr. 90 af 9.8.1996). For 1997 blev skattebegunstigelsen forlænget ved syvende tillægsbestemmelse til Norma Foral nr. 31/1996 af 18. december 1996 (BOTH A nr. 148 af 30.12.1996). Skattelempelsen på 45% af investeringsbeløbet blev opretholdt i en modificeret udgave for årene 1998 og 1999 ved henholdsvis 11. tillægsbestemmelse til Norma Foral nr. 33/1997 af 19. december 1997 (BOTH A nr. 150 af 31.12.1997) og syvende tillægsbestemmelse til Norma Foral nr. 36/1998 af 17. december 1998 (BOTH A nr. 149 af 30.12.1998).

Nedsættelse af beskatningsgrundlaget for så vidt angår selskabsbeskatningen

10 Artikel 26 i ovennævnte Norma Foral nr. 24/1996 af 5. juli 1996 bestemmer følgende:

»1. Selskaber, der starter en erhvervsaktivitet, indrømmes en nedsættelse på henholdsvis 99%, 75%, 50% og 25% af det positive beskatningsgrundlag for

regnskabsåret for deres økonomiske aktivitet, inden modregning af negative beskatningsgrundlag for tidligere perioder, i fire på hinanden følgende skatteår regnet fra det første år inden for fristen på fire år efter erhvervsaktivitetens start, hvor selskaberne opnår positive beskatningsgrundlag.

[...]

2. For at nyde fordel af denne nedsættelse skal de skattepligtige selskaber opfylde følgende krav:

- a) De skal starte deres erhvervsaktivitet med en indbetalt kapital på mindst 20 mio. ESP.

- b) [...]

- c) [...]

- d) Den nye aktivitet må ikke hverken direkte eller indirekte være blevet udøvet tidligere under et andet selskabsnavn.

- e) Den nye erhvervsaktivitet skal udøves i lokaler eller virksomheder, hvor der ikke udøves nogen anden aktivitet af nogen fysisk eller juridisk person.

- f) Selskaberne skal foretage investeringer i materielle anlægsaktiver i løbet af de første to aktivitetsår for et minimumsbeløb på 80 mio. ESP, idet samtlige investeringer skal foretages i aktiver, der er forbeholdt den pågældende aktivitet, og som ikke er genstand for leje eller overdragelse til tredjemand med henblik på anvendelsen. I den forbindelse omfatter investeringer i materielle anlægsaktiver også goder, der erhverves gennem leasing, forudsat at selskabet forpligter sig til at udøve forkøbsretten.
- g) Der skal i løbet af de første seks måneder efter erhvervsaktivitetens start oprettes mindst ti arbejdspladser, og dette antal skal derefter opretholdes som årgennemsnit for det fastansatte personale indtil det regnskabsår, hvor retten til at anvende nedsættelsen af beskatningsgrundlaget ophører.
- h) [...]
- i) Selskaberne skal råde over en forretningsplan, som dækker en periode på mindst fem år.

3. [...]

4. Minimumsbeløbet for investeringerne, jf. stk. 2, litra f), og oprettelsen af et mindsteantal af arbejdspladser, jf. stk. 2, litra g), kan ikke forenes med nogen anden form for skattemæssig fordel for samme investeringer eller samme oprettelse af arbejdspladser.

5. Anmodning om nedsættelse i henhold til denne artikel skal indgives til skatteforvaltningen, som efter at have kontrolleret, om de oprindeligt fastsatte

krav er opfyldt, i givet fald meddeler det ansøgende selskab sin midlertidige tilladelse, som derefter skal godkendes i kraft af en afgørelse truffet af Diputación Foral de Álava.

--

[...].«

Sagens faktiske omstændigheder

- 11 Den 13. marts 1996 undertegnede de baskiske myndigheder og Daewoo Electronics Co. Ltd (herefter »Daewoo Electronics«) en samarbejdsaftale, hvorefter Daewoo Electronics forpligtede sig til at etablere en fabrik til fremstilling af køleskabe i Baskerlandet. De baskiske myndigheder forpligtede sig til gengæld til at støtte projektet ved at yde tilskud.
- 12 I henhold til denne aftale kunne der ydes tilskud til ovennævnte projekt på op til 25% af investeringerne i materielle anlægsaktiver og af etableringsomkostningerne, samt enhver anden offentlig støtte, der kan ydes til erhvervsdrivende, der ønsker at investere i Baskerlandet inden for miljø, forskning og energibesparelse.
- 13 Den virksomhed, der blev oprettet af Daewoo Electronics, var forpligtet til at udarbejde en forretningsplan, hvis godkendelse af de baskiske myndigheder var en betingelse for gennemførelsen af aftalen. Denne forretningsplan, der gjaldt for perioden 1996-2001, blev forelagt de baskiske myndigheder i september 1996. Den indebar en investering på 11 835 600 000 ESP og oprettelse af 745 arbejdspladser. Afsætningen, der skulle påbegyndes i 1997, var hovedsagelig

rettet mod det spanske, franske og italienske marked. Derefter skulle den udvides til det tyske og britiske marked. Den største del af omsætningen skulle i begyndelsen skabes på det spanske marked. Eksporten skulle stige hvert år og nå op på i alt 60% af den samlede omsætning efter 3-4 år.

- 14 Den 7. oktober 1996 blev Daewoo Electronics Manufacturing España SA (herefter »Demesa«), der er et helejet datterselskab af Daewoo Electronics, stiftet efter spansk ret.
- 15 Ved skrivelse af 10. oktober 1996 sendte virksomheden Gasteizko Industria Lurra SA (herefter »Gasteizko Industria«), der henhører under den offentlige sektor, Demesa et tilbud om salg af en byggemodnet grund på 100 000 m² i industrizonen Júndiz i Vitoria-Gasteiz til en pris af 4 125 ESP/m². Demesa accepterede dette tilbud i november 1996.
- 16 I november 1996 påbegyndte Demesa arbejdet med at opføre en fabrik til fremstilling af køleskabe.
- 17 Den 24. december 1996 besluttede den baskiske regering i medfør af Ekimen-dekretet (jf. præmis 2-5) at bevilge Demesa et tilskud svarende til en bruttosubventionsækvivalent (herefter »BSÆ«) på 25% af det samlede investeringsbeløb, dvs. 2 958 900 000 ESP.
- 18 I henhold til beslutning nr. 737/1997 af 21. oktober 1997 fra Diputación Foral de Álava fik sagsøgeren tildelt den skattelettelse på 45%, der er omhandlet ovenfor i præmis 8 og 9.

- 19 Den 30. december 1997, hvor salgskontrakten blev underskrevet, betalte Demesa til Gasteizko Industria den pris for køb af grunden, der var blevet fastsat i tilbuddet af 10. oktober 1996 (jf. præmis 15).
- 20 Den 30. december 1997 blev salget af grunden ligeledes formgyldigt afsluttet.

Den administrative procedure

- 21 Ved skrivelse af 11. juni 1996 modtog Kommissionen en klage fra den spanske forening af fabrikker af elektriske husholdningsapparater (Asociación Nacional de Fabricantes de Electrodomésticos de Línea Blanca, herefter »ANFEL«), hvori man hævdede, at Spanien havde ydet støtte til Demesa i form af tilskud og skattelettelser, der oversteg grænsen for regionalstøtte i Baskerlandet. Desuden modtog Kommissionen klager over samme støtte fra Comité européen des constructeurs d'équipements électroménagers (Den Europæiske Forening af Fabrikker af Elektriske Husholdningsapparater, herefter »CECED«), og fra Associazione Nazionale Industria Elettrotecniche ed Elettroniche (den italienske forening af fabrikker af elektriske husholdningsapparater, ANIE).
- 22 Ved skrivelse af 26. juni 1996 anmodede Kommissionen de spanske myndigheder om oplysninger.
- 23 Ved skrivelse af 16. september 1996 fremsendte de spanske myndigheder nogle oplysninger til Kommissionen. De baskiske myndigheder tilstillede ved skrivelse af 11. februar 1997 Kommissionen supplerende oplysninger.

24 Ved skrivelse af 16. december 1997 underrettede Kommissionen de spanske myndigheder om dens beslutning, bl.a. om

»at indlede proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2, over for en eventuel overskridelse af det støtteloft på 25% i NSÆ, der er fastsat for regionen, som følge af ydelse af [...] støtte til Demesa, i form af:

- skattemæssige foranstaltninger inden for rammerne af provinsen Álavas skatteordning (Norma Foral nr. 24/1996 af 5. juli 1996 om selskabsskat)

- en skattelempelse i form af et nedslag på 45% i den pligtige selskabsskat, (sjette tillægsbestemmelse til Norma Foral nr. 22/1994 af 20.12.1994 om gennemførelse af Territorio Histórico de Álavas budget for 1995, forlænget ved Norma Foral nr. 33/1995 af 20.12.1995 (femte tillægsbestemmelse) ved Norma Foral nr. 24/1996 af 5.7.1996 (punkt 2.11 i undtagelsesbestemmelsen) og ved Norma Foral nr. 31/1996 af 18.12.1996 (syvende tillægsbestemmelse))

- Demesas vederlagsfrie benyttelse siden 1996 af en grund på 500 000 m² i industrizonen Júndiz samt eventuelt fastsættelse af en salgspris, der afveg fra markedsprisen«.

25 Kommissionen opfordrede interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger til den angivelige støtte (EFT 1998 C 103, s. 3). De spanske myndigheder

fremstillede deres bemærkninger ved skrivelser af 23. januar og 6. marts 1998. Kommissionen modtog bemærkninger fra de interesserede parter og videresendte dem til de spanske myndigheder, der fremsatte deres bemærkninger hertil ved skrivelse af 20. oktober 1998.

- 26 Ved skrivelse af 4. juni 1998 underrettede Kommissionen de spanske myndigheder om sin beslutning om at udvide den igangværende procedure til den støtte, Demesa har modtaget som led i Ekimen-programmet med hensyn til den del, der ikke er omfattet af den generelle regel i artikel 10, stk. 1, i Ekimen-dekretet, der tillader en støtteintensitet på 10% af de støtteberettigede omkostninger (jf. ovenfor, præmis 112).
- 27 Kommissionen opfordrede interesserede parter i at fremsætte deres bemærkninger til støtten (EFT 1998 C 266, s. 6). De spanske myndigheder fremsatte deres bemærkninger ved skrivelser af 22. og 24. juli 1998. Kommissionen videresendte bemærkningerne fra de interesserede parter til de spanske myndigheder, der kommenterede disse ved skrivelse af 3. december 1998.
- 28 Der blev afholdt to møder i Bruxelles og Vitoria-Gasteiz henholdsvis den 29. oktober 1998 og den 15. december 1998 mellem Kommissionens tjenestegrene og repræsentanter for de baskiske myndigheder.
- 29 Den 24. februar 1999 vedtog Kommissionen beslutning 1999/718/EF om den spanske stats støtte til Daewoo Electronics Manufacturing España SA (Demesa) (EFT L 292, s. 1, herefter »den anfægtede beslutning«).

30 Beslutningen indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

»Artikel 1

Den spanske stats støtte til Daewoo Electronics Manufacturing España SA i form af:

- a) en fordel, der beløber sig til 184 075,79 EUR, svarende til udsættelsen af betalingen af prisen på en grund i industrizonen Júndiz (i Vitoria-Gasteiz) i ni måneder efter det tidspunkt, hvor Daewoo Electronics Manufacturing España SA overtog grunden for at opføre bygninger, indtil det tidspunkt, hvor betalingen blev foretaget

- b) en fordel, der beløber sig til 213 960,31 EUR, svarende til forskellen mellem markedsprisen og den pris, Daewoo Electronics Manufacturing España SA betalte for en grund i industrizonen Júndiz

- c) et beløb svarende til en overskridelse på fem procentpoint af støtteloftet på 20% af de støtteberettigede omkostninger i henhold til Ekimen-programmet, dvs. ved at der i disse omkostninger ikke medregnes udstyr, som blev vurderet til 1 803 036,31 EUR i den rapport, de regionale myndigheder fremsendte som bilag til brev fra de spanske myndigheder af 24. juli 1998

2. Tilbagebetalingen af støtten skal foretages i overensstemmelse med den nationale lovgivnings bestemmelser herom, idet der beregnes renter fra den dato, hvor støttemodtageren fik støtten stillet til rådighed, indtil den faktisk er betalt tilbage; som rentesats benyttes referencesatsen for beregning af støtteækvivalenter for regionalstøtte.

Artikel 3

Spanien underretter senest to måneder efter meddelelsen af denne beslutning Kommissionen om de foranstaltninger, Spanien har truffet for at efterleve den.

Artikel 4

Denne beslutning er rettet til Kongeriget Spanien.«

Retsforhandlinger

- 31 Ved stævninger indleveret til Rettens Justitskontor henholdsvis den 25. maj, den 26. maj og den 18. juni 1999 har sagsøgerne i sagerne T-127/99, T-129/99 og T-148/99 anlagt de foreliggende sager med påstand om annullation af den anfægtede beslutning.

- 32 Ved processkrifter indleveret til Rettens Justitskontor den 17. november 1999 har ANFEL ansøgt om tilladelse til at intervenere til støtte for Kommissionens påstande i sagerne T-127/99 og T-129/99.
- 33 Ved processkrift indleveret til Rettens Justitskontor den 13. december 1999 har ANFEL og CECED ansøgt om tilladelse til at intervenere til støtte for Kommissionens påstande i sag T-148/99.
- 34 Ved kendelser af 25. februar 2000 tillod formanden for Rettens Tredje Udvidede Afdeling de pågældende at intervenere i sagerne.
- 35 ANFEL og CECED indgav interventionsindlæg den 12. april 2000, hvortil de berørte hovedparter har fremsat bemærkninger.
- 36 Ved kendelse af 5. juni 2001 blev sagerne T-127/99, T-129/99 og T-148/99 forenet med henblik på den mundtlige forhandling og dommen.
- 37 På grundlag af den refererende dommers rapport har Retten besluttet at indlede den mundtlige forhandling.
- 38 Parterne har under retsmødet den 26. juni 2001 afgivet mundtlige indlæg og besvaret spørgsmål fra Retten.

Parternes påstande

39 Sagsøgeren i sag T-127/99 har nedlagt følgende påstande:

- Sagen antages til realitetsbehandling, der gives sagsøgeren medhold, og den anfægtede beslutnings artikel 1, litra d), og litra e), artikel 2, stk. 1, litra b), og stk. 2, annulleres.

- Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

40 Sagsøgerne i sag T-129/99 har nedlagt følgende påstande:

- Den anfægtede beslutning annulleres.

- Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

- ANFEL tilpligtes at betale omkostningerne ved interventionen.

41 Sagsøgeren i sag T-148/99 har nedlagt følgende påstande:

— Sagen antages til realitetsbehandling, og der gives sagsøgeren medhold.

— Den anfægtede beslutning annulleres.

— Kommissionen tilpligtes at betale sagens omkostninger.

42 Sagsøgerne i sagerne T-127/99 og T-148/99 har også fremsat begæring om, at Retten pålægger Kommissionen at fremlægge sine interne dokumenter vedrørende vedtagelsen af den anfægtede beslutning. I sag T-129/00 har sagsøgerne påstået hele den administrative sagsmappe vedrørende den anfægtede beslutning fremlagt.

43 I sagerne T-127/99 og T-148/99 har Kommissionen nedlagt følgende påstande:

— Frifindelse.

— Sagsøgeren tilpligtes at betale sagens omkostninger.

44 I sag T-129/99 har Kommissionen nedlagt følgende påstande:

- Sagen afvises for så vidt angår den anfægtede beslutnings artikel 1, litra d) og e), subsidiært frifindes Kommissionen på dette punkt.

- Frifindelse for så vidt angår den anfægtede beslutnings artikel 1, litra a) til litra c)

- Sagsøgerne tilpligtes at betale sagens omkostninger.

45 Kommissionen har endvidere anført, at Retten bør afslå sagsøgernes begæringer i sagerne T-127/99, T-129/99 og T-148/99 om udlevering af visse dokumenter eller af hele sagsmappen.

46 ANFEL har — således som det er blevet præciseret i retsmødet — i de tre sager, og CECED i sag T-148/99, nedlagt følgende påstande:

- Kommissionen frifindes.

- Sagsøgerne tilpligtes at betale sagens omkostninger.

Delvis antagelse til realitetsbehandling af sag T-129/99

- 47 Kommissionen har anført, at sag T-129/99 ikke kan antages til realitetsbehandling, i det omfang sagsøgerne påstår den anfægtede beslutnings artikel 1, litra d) og e), annulleret. Sagsøgerne er ikke umiddelbart og individuelt berørt af disse bestemmelser i artikel 230, stk. 4, EF's forstand.
- 48 Sagsøgerne i sag T-129/99 har hertil anført, at den anfægtede beslutning skal betragtes som et samlet udeleligt hele. De har desuden anført, at Kommissionen har lagt den støtte, der er omhandlet i artikel 1, litra d) og e), sammen med den, der er berørt af artikel 1, litra a) til litra c), og har på dette grundlag konkluderet, at det samlede støttebeløb, der er ydet til Demesa, langt overstiger den maksimale støtteintensitet i Baskerlandet. Sagsøgerne har endelig anført, at den selvstyrende region Baskerlandet i henhold til spansk ret har kompetence inden for det skatteområde, der er berørt af den anfægtede beslutnings artikel 1, litra d) og e). Regionen bør derfor anerkendes at have søgsmålsinteresse for så vidt angår disse bestemmelser i nævnte beslutning.
- 49 Retten skal indledningsvis bemærke, at den anfægtede beslutning ikke er rettet til sagsøgerne i sag T-129/99, dvs. den selvstyrende region Baskerlandet og Gasteizko Industria. Der skal derfor foretages en prøvelse af, om sagsøgerne kan anses for at være umiddelbart og individuelt berørt af den anfægtede beslutning i artikel 230, stk. 4, EF's forstand.
- 50 Herved bemærkes, dels at den anfægtede beslutnings artikel 1, litra a) og b), vedrører støtte, som Gasteizko Industria skulle have tildelt Demesa, dels at beslutningens artikel 1, litra c), vedrører støtte, som den selvstyrende provins Baskerlandet skulle have tildelt samme virksomhed. De pågældende bestemmelser i den anfægtede beslutning berører ikke kun de retsakter, som sagsøgerne i sag

T-129/99 er ophavsmænd til, men hindrer desuden sagsøgerne i at udøve deres selvstændige kompetence på den måde, de ønsker, og som de direkte er blevet tillagt efter intern spansk ret (jf. i denne retning Rettens domme af 30.4.1998, i sag T-214/95, Vlaams Gewest mod Kommissionen, Sml. II, s. 717, præmis 29 og 30, og af 15.6.1999, i sag T-288/97, Regione Autonoma Friuli-Venezia Giulia mod Kommissionen, Sml. II, s. 1871, præmis 31).

- 51 Det følger heraf, at Gasteizko Industria er umiddelbart og individuelt berørt af den anfægtede beslutnings artikel 1, litra a) og b), og at den selvstyrende region Baskerlandet er umiddelbart og individuelt berørt af den anfægtede beslutnings artikel 1, litra c).
- 52 Da der er tale om en og samme sag, kan det allerede konstateres, at sag T-129/99 kan antages til realitetsbehandling, idet der i denne sag er nedlagt påstand om annullation af den anfægtede beslutnings artikel 1, litra a), til litra c) (jf. i denne retning Domstolens dom af 24.3.1993, sag C-313/90, CIRFS m.fl. mod Kommissionen, Sml. I, s. 1125, præmis 31).
- 53 Hvad angår de foranstaltninger, der er omhandlet i den anfægtede beslutnings artikel 1, litra d) og e), nemlig skattelempelsen og nedsættelsen af beskatningsgrundlaget, er det ubestridt, at disse foranstaltninger ikke er blevet indført af nogen af sagsøgerne i sag T-129/99.
- 54 Sagsøgerne i denne sag har alligevel gjort gældende, at de ligeledes er umiddelbart og individuelt berørt af disse bestemmelser i den anfægtede beslutning. Til støtte herfor har de først henvist til den selvstyrende region Baskerlandets selvstændige kompetence på skatteområdet.

- 55 Dette argument har imidlertid ingen gyldighed, når den selvstyrende region Baskerlandet ikke har godtgjort, at den anfægtede beslutnings artikel 1, litra d) og e), hindrer den i at udøve sin selvstændige kompetence på skatteområdet på den måde, den ønsker (præmis 29 i dommen i sagen Vlaams Gewest mod Kommissionen, der er nævnt ovenfor i præmis 50).
- 56 Sagsøgerne kan heller ikke finde støtte i argumentet om, at den anfægtede beslutning angiveligt skulle være udelelig. Den anfægtede beslutning kan fremstilles som en vifte af beslutninger vedrørende forskellige former for støtte, der er tildelt den samme virksomhed af forskellige offentlige organer.
- 57 I modsætning til, hvad sagsøgerne har hævdet, har Kommissionen desuden ikke i den anfægtede beslutning taget den angivelige støtte, der er omhandlet i artikel 1, litra d) og e), i betragtning ved bedømmelsen af, om de fordele, som Demesa har opnået som led i Ekimen-programmet, overskred det tilladte støtteloft, der er gengivet i beslutningen af 12. december 1996 (jf. præmis 2 ovenfor). Kommissionen har i øvrigt heller ikke i den anfægtede beslutning støttet sin vurdering af, at den angivelige støtte, der er genstand for den anfægtede beslutning, er uforenelig med fællesmarkedet, på den omstændighed, at de forskellige fordele, som Demesa har opnået, samlet set oversteg det støtteloft på 25% i ESN, der er fastsat for Baskerlandet (jf. ovenfor, præmis 1).
- 58 Det må herefter fastslås, at sag T-129/99 ikke kan antages til realitetsbehandling, for så vidt som der er nedlagt påstand om annullation af den anfægtede beslutnings artikel 1, litra d) og e), og følgelig heller ikke for så vidt som der er nedlagt påstand om annullation af den anfægtede beslutnings artikel 2, stk. 1, litra b).

Realiteten

- 59 Der er tre fælles anbringender i stævningerne i disse sager. Det første vedrører en tilsidesættelse af EF-traktatens artikel 92, stk. 1 (efter ændring nu artikel 87,

stk. 1, EF). Det andet vedrører en tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning og retssikkerhedsprincippet, og det tredje en tilsidesættelse af EF-traktatens artikel 190 (nu artikel 253 EF).

- 60 I sagerne T-129/99 og T-148/99 har sagsøgerne ligeledes fremført et anbringende om tilsidesættelse af kontradiktionsprincippet. Endelig har sagsøgerne i sag T-129/99 fremført et anbringende om tilsidesættelse af traktatens artikel 92, stk. 3.

I — *Første anbringende vedrørende tilsidesættelse af traktatens artikel 92, stk. 1*

- 61 Dette anbringende består af seks led. De første fem angår de forskellige former for støtte, der er angivet i den anfægtede beslutnings dispositive del [artikel 1, litra a), til litra e)]. Det sjette led vedrører den eventuelle fordrejning af konkurrencen og den eventuelle påvirkning af samhandelen mellem medlemsstaterne i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i traktatens artikel 92, stk. 1.
- 62 Retten finder, at det er hensigtsmæssigt først at undersøge det led, der angår den påståede støtteform, der er omhandlet i den anfægtede beslutnings artikel 1, litra b), før der tages stilling til, om de øvrige punkter i den anfægtede beslutnings artikel 1 er lovlige.

Første led angående prisen for erhvervelse af en grund på 100 000 m² som omhandlet i den anfægtede beslutnings artikel 1, litra b)

- 63 I den anfægtede beslutning har Kommissionen anslået markedsprisen på den grund på 100 000 m², som Gasteizko Industria solgte til Demesa, til 4 481 ESP/m² (den anfægtede beslutnings punkt V.2.2, sidste afsnit). Det drejer sig om en byggemodnet grund, der omfatter tilslutning til vand, gas, elektricitet og til kloaksystemet.
- 64 Den pris på 4 481 ESP m², som Kommissionen har lagt sig fast på, er den pris, som er nævnt i en rapport fra Price Waterhouse af januar 1997 (den anfægtede beslutnings punkt V.2.2, syvende afsnit). »Heri anføres en enhedsomkostning pr. m² på 4 481 ESP for grunde på 50 000 m² i samme område som Demesas« (den anfægtede beslutnings punkt III.2.1, fjerde afsnit).
- 65 Det fremgår af den anfægtede beslutning, at Kommissionen har efterprøvet Price Waterhouse's vurdering ved at gennemgå tre andre rapporter.
- 66 Kommissionen har for det første henvist til to vurderinger, der blev foretaget den 13. januar 1998 og den 6. februar 1998 af to eksperter i fast ejendom, og som blev bestilt af de regionale baskiske myndigheder under den administrative procedure. I den anfægtede beslutning er der anført følgende herom:

»Det fremgår [...] af den første vurdering, at prisen på en byggemodnet grund på over 10 000 m² bør ligge mellem 4 000 ESP pr. m² og 4 500 ESP pr. m². Den anden vurdering, der er foretaget på baggrund af faktiske oplysninger, dvs.

salgspriser på byggemodnede grunde af samme type, som blev solgt i de foregående måneder, når frem til en pris på 5 000 ESP pr. m² for to grunde på ca. 33 000 m² og 50 000 m², altså langt mere end de 10 000 m², og konkluderer, at der ikke findes markedsreferencer for byggemodnede grunde på 100 000 m², og at en pris på mellem 4 000 og 4 800 ESP pr. m² derfor synes at være rimelig på grund af de byggemodningsomkostninger, som store grunde kan give anledning til. Samtidig påpeges det, at denne form for salg er af politisk karakter og derfor nødvendigvis påvirkes af ikke-økonomiske betragtninger« (den anfægtede beslutnings punkt V.2.2, femte afsnit).

67 Kommissionen har endvidere støttet sig på en rapport fra IDOM fra juli 1998. I beslutningen er anført, at denne rapport »angive[r] prisen pr. m² ikke-byggemodnet grund i samme område til ca. 5 000 ESP. Den pris, Demesa betalte, skulle være berettiget på grund af en rabat som følge af grundens størrelse. Imidlertid fastholder konsulenten prisen på 5 000 ESP pr. m² i sin konklusion og påpeger forskellen mellem sin egen vurdering og den pris på 4 125 ESP pr. m², som de regionale myndigheder fastsatte« (den anfægtede beslutnings punkt V.2.2, sjette afsnit).

68 Kommissionen konkluderede, at »gennemsnittet af [...] vurderinger[ne] [i det tre nævnte rapporter] ikke adskiller sig væsentligt fra den gennemsnitspris på 4 481 ESP m² byggemodnet grund, som Price Waterhouse beregnede i januar 1997, hvori indgår byggemodningsomkostninger« (den anfægtede beslutnings punkt V.2.2, syvende afsnit). Denne pris udgør således ifølge Kommissionen markedsprisen.

69 Kommissionen har tilføjet følgende:

»Da Demesa betalte 4 125 ESP pr. m², fik virksomheden en fordel, der svarer til forskellen mellem de to tal (356 ESP pr. m²), dvs. i alt 213 960,31 EUR (35 600 000 ESP)« (den anfægtede beslutnings punkt V.2.2, sidste afsnit).

- 70 Under disse omstændigheder kvalificerede Kommissionen i den anfægtede beslutnings artikel 1, litra b), »[d]en fordel, der beløber sig til 213 960,31 EUR, svarende til forskellen mellem markedsprisen og den pris, Demesa betalte for en grund i industrizonen Júndiz (Vitoria-Gasteiz)«, som statsstøtte.
- 71 Sagsøgerne i sagerne T-129/99 og T-148/99 har gjort gældende, at Kommissionen har tilsidesat traktatens artikel 92, stk. 1, idet den ikke har anset prisen på 4 125 ESP/m² for at svare til markedsprisen. De har nærmere anført, at Kommissionen har fastsat en helt vilkårlig markedspris i den anfægtede beslutning. Kommissionen har nemlig lagt sig fast på den pris på 4 481 ESP/m², som revisionsfirmaet Price Waterhouse har fastsat for en grund på 50 000 m², uanset at de rapporter fra de uafhængige eksperter, som den har fået tilsendt under den administrative procedure, alle når frem til en reel salgspris på 4 125 ESP/m² inden for afstanden mellem den laveste og den højeste markedspris.
- 72 Hertil skal Retten bemærke, at en offentlig myndigheds salg af goder på særligt gunstige vilkår — således som det i sagen har været tilfældet ved Gasteizko Industrias mellemkomst — kan udgøre statsstøtte (Domstolens dom af 11.7.1996, sag C-39/94, SFEI m.fl., Sml. I, s. 3547, præmis 59).
- 73 For at kunne vurdere, om Demesa i den foreliggende sag har modtaget statsstøtte i forbindelse med erhvervelsen af grunden på 100 000 m², skal det undersøges, om virksomheden har købt den pågældende grund til en pris, som den ikke ville kunne have købt den for under sædvanlige markedsvilkår (Domstolens dom af 29.4.1999, sag C-342/96, Spanien mod Kommissionen, Sml. I, s. 2459, præmis 41, og af 29.6.1999, sag C-256/97, DM Transport, Sml. I, s. 3913, præmis 22).
- 74 Det fremgår af den anfægtede beslutning (jf. ovenfor, præmis 63-70), at Kommissionen har tillagt den pris på 4 481 ESP/m², der er angivet i rapporten fra Price Waterhouse, afgørende vægt. Med henblik på at vurdere, om den pris,

som Demesa rent faktisk har betalt for grunden på 100 000 m², indeholdt et støtteelement, har Kommissionen faktisk kun sammenlignet salgsprisen med den pris, der fremgår af rapporten fra Price Waterhouse. De priser, der er fastsat i de tre andre rapporter, der er nævnt i den anfægtede beslutning, dvs. rapporterne af 13. januar 1998 og 6. februar 1998 og IDOM's rapport fra juli 1998, har kun været brugt til det ene formål at efterprøve den pris, som Price Waterhouse har angivet.

- 75 Med henblik på at vurdere, om den anfægtede beslutnings artikel 1, litra b), er gyldig, skal der derfor foretages en prøvelse af, om Kommissionen med rimelighed har kunnet tillægge rapporten fra Price Waterhouse så afgørende vægt.
- 76 I denne forbindelse kan det konstateres, at Kommissionen i den anfægtede beslutning har anført, at »værdien af to efterfølgende vurderinger [nemlig de vurderinger, der blev foretaget den 13.1.1998 og den 6.2.1998] og en efterfølgende rapport [fra IDOM] ikke kan være den samme som værdien af en forudgående vurdering« (den anfægtede beslutnings punkt V.2.2, tredje afsnit).
- 77 Retten skal imidlertid bemærke, at Gasteizko Industria ved skrivelse af 10. oktober 1996 fremsatte et tilbud til Demesa om salg af en grund på 100 000 m² i industrizonen Júdez til en pris af 4 125/m². Det fremgår endvidere af sagen, at Demesa i november 1996 mundtligt accepterede dette tilbud. Det må således konstateres, at de fire vurderinger, der er nævnt i den anfægtede beslutning, inklusive den, der er foretaget Price Waterhouse, forelå, efter at salgsaftalen blev indgået. Selv om det fremgår af Kommissionens meddelelse om statsstøtteelementer i forbindelse med offentlige myndigheders salg af jord og bygninger (EFT 1997 C 209, s. 3), at en salgspris, der svarer til en pris, der er anslået af en uafhængig sagkyndig før salget, ikke indeholder et støtteelement, har Kommissionen ikke med rimelighed kunnet støtte sig til datoen for udarbejdelsen af rapporten fra Price Waterhouse (januar 1997) for at tillægge denne afgørende vægt.

- 78 Foranlediget af et skriftligt spørgsmål fra Retten har Kommissionen oplyst, at vurderingen fra Price Waterhouse, der var revisor for det ejendomsselskab, der solgte grunden, er den eneste acceptable vurdering, fordi den er blevet udarbejdet med henblik på at fastsætte markedsværdien af sidstnævntes ejendomsportefølje. Ifølge Kommissionen er der desuden tale om den eneste vurdering, der er blevet udarbejdet, før Kommissionen besluttede at indlede proceduren efter EF-traktatens artikel 93, stk. 2 (nu artikel 88, stk. 2, EF). Kommissionen har endvidere draget troværdigheden af rapporterne af 13. januar 1998 og 6. februar 1998 i tvivl, idet den første rapport ikke er udarbejdet på grundlag af de faktiske forhold på markedet, og den anden indeholder en nedjustering af prisen, som er politisk motiveret.
- 79 Det er Rettens opfattelse, at den omstændighed, at vurderingerne af 13. januar 1998 og 6. februar 1998 samt IDOM's rapport er udarbejdet, efter at proceduren var blevet indledt, ikke i det foreliggende tilfælde kan begrunde, at der lægges afgørende vægt på Price Waterhouse's rapport fra januar 1997. De fire rapporter, inklusive Price Waterhouse's rapport, blev udarbejdet på et tidspunkt, hvor Kommissionen allerede havde indledt en undersøgelse af den støtte, som Demesa angiveligt var blevet tildelt. Den første anmodning om oplysninger i denne sag stammer rent faktisk fra juni 1996.
- 80 Det må endvidere konstateres, at ingen af de fire rapporter, der er nævnt i den anfægtede beslutning, direkte tager udgangspunkt i salg af grunde på 100 000 m². Som det er anført i den anfægtede afgørelse, »findes [der] ikke [...] markedsreferencer for byggemodnede grunde på 100 000 m²« (punkt V.2.2, femte afsnit).
- 81 Ikke desto mindre har de eksperter, der har udarbejdet rapporten af 6. februar 1998 og IDOM's rapport, bestræbt sig på på grundlag af de foreliggende faktiske oplysninger at vurdere prisen for en grund af denne størrelse. Rapporten af 13. januar 1998 indeholder en generel vurdering af alle grunde på mere end 10 000 m².

- 82 Til gengæld indeholder rapporten fra Price Waterhouse en vurdering af prisen for en grund på 55 481 m², og der tages ikke hensyn til størrelsen af den grund, Demesa købte.
- 83 Under disse omstændigheder må det lægges til grund, at Kommissionen handlede vilkårligt, da den i den anfægtede beslutning anså den pris, der var angivet i Price Waterhouse's rapport, for at være den afgørende referencepris.
- 84 Den omstændighed, at Kommissionen har efterprøvet den pris, der var angivet af Price Waterhouse, ved at sammenligne den med gennemsnittet af de priser, der fremgik af de tre øvrige rapporter, dvs. rapporterne af 13. januar 1998 og 6. februar 1998 og IDOM's rapport, kan ikke afkræfte denne konklusion.
- 85 Kommissionen burde dels have undersøgt, om den pris, Demesa havde betalt, svarede til markedsprisen. Den burde således have sammenlignet den salgspris, Demesa rent faktisk havde betalt, og ikke den pris, der var fastsat af Price Waterhouse, med de priser, der fremgik af de forskellige sagkyndige rapporter, den var i besiddelse af under den administrative procedure, med henblik på at vurdere, om den pris, Demesa havde betalt, afveg fra priserne i disse rapporter i et sådant omfang, at der var grundlag for at fastslå, at der var tale om statsstøtte.
- 86 Det må dels konstateres, at beregningen i den anfægtede beslutning (punkt V.2.2, syvende afsnit) af gennemsnittet af de priser, der er angivet i rapporterne af 13. januar 1998 og 6. februar 1998 og i IDOM's rapport, hviler på en fejlagtig læsning af disse rapporter.

- 87 I denne forbindelse bemærkes, at Kommissionen i besvarelse af et skriftligt spørgsmål fra Retten har oplyst, at den har beregnet gennemsnittet af de prisvurderinger, som der henvises til i den anfægtede beslutning (punkt V.2.2, syvende afsnit), på følgende måde:

»Minimumspriserne var [...]: 4 000 ESP/m² (Agence Luis Perales (rapport af 13.1.1998)), 4 000 ESP/m² (Agence Juan Calvo (rapport af 6.2.1998)) og 5 000 ESP/m² (IDOM). Den gennemsnitlige minimumspris kan beregnes til 4 333 ESP/m². Maksimumsværdierne var på: 4 500 ESP/m² (Agences Luis Perales (rapport af 13.1.1998)) og 4 800 ESP/m² (Agence Juan Calvo (rapport af 6.2.1998)). Den gennemsnitlige maksimumspris kan således beregnes til 4 650 ESP/m². Gennemsnittet af de tre vurderinger er følgelig 4 491 ESP/m²«.

- 88 Det må for det første konstateres, at Kommissionen begik en faktisk fejl, da den lagde til grund, at IDOM i sin rapport nåede frem til en minimumspris på 5 000 ESP/m² for den grund, Demesa havde købt. Det er ganske vist korrekt, at IDOM i sin rapport nævner et tal på »omkring 5 000 ESP/m²« (entorno a 5 000 pesetas) for en grund, der ikke er byggemodnet. Det fremgår imidlertid også af IDOM's rapport, at den endelige pris, Demesa opnåede, nemlig 4 125 ESP/m², er en markedspris, som fremkommer, efter at der er givet en normal rabat for størrelsen af grunden (»el precio final obtenido por Demesa es un precio de mercado con un descuento normal, teniendo en cuenta el tamaño de la superficie comprada«). Selv om den endelige konklusion desuden endnu engang regner med en pris på 5 000 ESP/m², fremgår det også af rapporten, at Demesas investering ifølge IDOM's undersøgelser er foretaget efter de aktuelle markedspriser (»la inversión realizada por Demesa se ajusta a los precios de mercado actuales, tras las comprobaciones efectuadas por IDOM«). Det fremgår således af IDOM's rapport, at selv om den normale pris kan fastsættes til 5 000 ESP/m², er den pris, Demesa har betalt, lig med markedsprisen, hvis man tager grundens størrelse i betragtning.

- 89 Det må for det andet konstateres, at det ligeledes fremgår af rapporterne af 13. januar 1998 og 6. februar 1998, at prisen på 4 125 ESP/m² er en markedspris. Den første rapport angiver, at markedsprisen for en grund på over 10 000 m²

ligger mellem 4 000 ESP/m² og 4 500 ESP/m². Den anden rapport kalkulerer med en markedspris mellem 4 000 og 4 800 ESP/m². Da Kommissionen beregnede et enhedsgennemsnit af de priser, der er anført i de forskellige rapporter, fejlfortolkede den imidlertid rapporterne af 13. januar 1998 og 6. februar 1998. Hver gang den pris, Demesa har betalt, dvs. 4 125 ESP/m², nærmer sig minimumsprisen på den prisskala, der er angivet i rapporterne af 13. januar 1998 og 6. februar 1998, har Kommissionen ved at beregne et enhedsgennemsnit af priserne nødvendigvis på baggrund af rapporterne af 13. januar 1998 og 6. februar 1998 lagt en angivelig markedspris, der er højere end den pris, Demesa har betalt, til grund, selv om disse rapporter fastslår, at prisen på 4 125 ESP/m² er en markedspris.

90 Henset til samtlige ovenstående bemærkninger må det konkluderes, at den fremgangsmåde, Kommissionen har fulgt i den anfægtede beslutning med henblik på at vurdere, om den pris på 4 125 ESP/m², Demesa har betalt for grunden på 100 000 m², indeholder et statsstøtteelement, er vilkårlig. Kommissionen har desuden begået faktiske fejl i forbindelse med sine beregninger.

91 Under disse omstændigheder må det fastslås, at Kommissionen tilsidesatte traktatens artikel 92, stk. 1, da den i den anfægtede beslutning konkluderede, at forskellen mellem den pris på 4 481 ESP/m², som Price Waterhouse har fastsat, og prisen på 4 125 ESP/m², udgør statsstøtte.

92 Det første led i dette anbringende er således velbegrundet. Følgelig bør den anfægtede beslutnings artikel 1, litra b), annulleres i sagerne T-129/99 og T-148/99. I samme sager annulleres også den anfægtede beslutnings artikel 2, stk. 1, litra a), for så vidt Kongeriget Spanien derved pålægges at inddrive den angivelige støtte, der er omhandlet i den anfægtede beslutnings artikel 1, litra b), hos Demesa.

Andet led vedrørende udsættelse med betalingen af prisen for den grund, der er omhandlet i den anfægtede beslutnings artikel 1, litra a)

- 93 I den anfægtede beslutnings artikel 1, litra a), har Kommissionen kvalificeret »en fordel, der beløber sig til 184 075,79 EUR, svarende til udsættelsen af betalingen af prisen på en grund i industrizonen Júndiz (i Vitoria-Gasteiz) i ni måneder efter det tidspunkt, hvor [Demesa] overtog grunden [på 100 000 m², som det offentlige foretagende Gasteizko Industria havde solgt til virksomheden] for at opføre bygninger, indtil det tidspunkt, hvor betalingen blev foretaget«, som statsstøtte.
- 94 Da man ikke kan udskille en retsakts dispositive del fra dens betragtninger, må den fortolkes under hensyn til de betragtninger, som har ført til dens vedtagelse (Domstolens dom af 15.5.1997, sag C-355/95 P, TWD mod Kommissionen, Sml. I, s. 2549, præmis 21).
- 95 Det fremgår af betragtningerne til den anfægtede beslutning, at det støtteelement, der er omhandlet i den anfægtede beslutnings artikel 1, litra a), refererer til den fordel, som Demesa opnåede ved vederlagsfrit at kunne gøre brug af en grund på 100 000 m² i mindst ni måneder som følge af, at overdragelsen af det retsstiftende skøde blev udsat og dermed også betalingen af prisen for grunden.
- 96 Den anfægtede beslutnings punkt V.2.1, der refererer til konklusionens artikel 1, litra a), har overskriften »gratis brug af en grund på 100 000 m²«. I dette punkt har Kommissionen anført, at »[d]et [ikke] er godtgjort, at Demesa har haft nogen form for omkostninger i perioden [...], hvor virksomheden overtog grunden for at opføre fabrikken, til det tidspunkt, hvor salgsprisen faktisk blev erlagt« (punkt V.2.1, andet afsnit). Kommissionen har tilføjet, at »i hvert fald i perioden fra

februar 1997 til oktober 1997 benyttede [Demesa] [...] grund[en] [på 100 000 m², som det offentlige foretagende Gasteizko Industria havde solgt til virksomheden], som virksomheden ville bygge eller lade bygge en fabrik på, uden at have betalt for grunden og uden at have haft nogen udgift i forbindelse med brugen« (V.2.1, femte afsnit). Kommissionen har yderligere anført:

»Demesa benyttede en grund uden at være forpligtet til at erlægge det økonomiske modstykke, sælger kunne have krævet« (punkt V.2.1, syvende afsnit).

- 97 Retten skal bemærke, at Gasteizko Industria ved skrivelse af 10. oktober 1996 fremsendte et tilbud til Demesa om salg af en grund på 100 000 m² i industrizonen Júndiz til en pris af 4 125 ESP/m², og at dette tilbud mundtligt blev accepteret af Demesa i november 1996. Den aftalte salgspris for grunden blev berigtiget den 30. december 1997, som er den dato, hvor skødet blev underskrevet.
- 98 I besvarelse af et skriftligt spørgsmål fra Retten har Demesa medgivet, at virksomheden påbegyndte arbejdet med at opføre en fabrik på den pågældende grund omkring november 1996.
- 99 Eftersom betalingen af salgsprisen først fandt sted den 30. december 1997, var det med rette, at Kommissionen i den anfægtede beslutning konstaterede, at Demesa i hvert fald i ni måneder gratis havde benyttet en grund på 100 000 m².
- 100 Kommissionen kan imidlertid ikke automatisk udlede af denne benyttelse, at Gasteizko Industria har ydet statsstøtte til Demesa. Det er kun tilfældet, såfremt

Gasteizko Industria's handlemåde ikke svarede til en privat virksomheds normale adfærd (jf. i denne retning Domstolens dom af 3.10.1991, sag C-261/89, Italien mod Kommissionen, Sml. I, s. 4437, præmis 8).

- 101 I denne forbindelse har sagsøgerne i sagerne T-129/99 og T-148/99 henvist til artikel 1502 i den spanske civile lovbog, idet denne bestemmelse er årsag til, at skødets udfærdigelse blev udsat og dermed også berigtigelsen af salgsprisen. Denne bestemmelse har følgende ordlyd:

»Hvis køberen støder på vanskeligheder i forbindelse med overtagelse af det erhvervede gode eller ejendomsrettens overgang, eller der er begrundet frygt for, at sådanne vanskeligheder kan opstå på grund af et vindikationssøgsmål eller et pantեսøgsmål, har han ret til at udsætte betalingen af prisen, indtil sælgeren har afhjulpet disse vanskeligheder eller fjernet udsigten til sådanne [...]«

- 102 Sagsøgerne har gjort gældende, at betingelserne for at bringe artikel 1502 i den spanske civile lovbog i anvendelse var opfyldt. Dels har Gasteizko Industria måttet udstykke en grund på 100 000 m² af to ejendomme med et meget større areal. Dels har en gruppe landbrugere krævet anvendelse af en med Gasteizko Industria indgået mundtlig aftale, der giver dem ret til at dyrke arealet. Disse landbrugere har anlagt sag ved retten i Vitoria-Gasteiz, og denne sag blev først afgjort den 4. november 1997. Den fordel, der følger af brugen af arealet forud for betalingen af salgsprisen, kan ikke kvalificeres som statsstøtte, eftersom den følger af anvendelsen af almindelige regler i spansk civilret.

- 103 Til imødegåelse af denne argumentation, som de baskiske myndigheder ligeledes har fremført under den administrative procedure, har Kommissionen i den anfægtede beslutning anført, at »[d]et [...] imidlertid ikke [er] godtgjort, at Demesa har haft nogen form for omkostninger i perioden efter [...] virksomheden overtog grunden for at opføre fabrikken, til det tidspunkt, hvor salgsprisen faktisk blev erlagt [...]« (punkt V.2.1, andet afsnit, jf. også punkt V.2.1, syvende afsnit).

- 104 Det fremgår således af den anfægtede beslutning, at Kommissionen har konkluderet, at der foreligger statsstøtte i traktatens artikel 92, stk. 1's forstand, udelukkende på baggrund af sin konstatering af, at Demesa gratis har benyttet grunden på 100 000 m² i mindst ni måneder uden at undersøge spørgsmålet om, hvorvidt Gasteizko Industrias handlemåde har kunnet svare til en erhvervsdrivendes adfærd.
- 105 Efter at der under den administrative procedure var blevet redegjort for grundene til, at udfærdigelsen af det retsstiftende skøde og betalingen af salgsprisen var blevet udsat til den 30. december 1997, burde Kommissionen have undersøgt, om en privat erhvervsdrivende ville have kunnet kræve, at salgsprisen blev betalt før denne dato, og i tilfælde af, at dette ikke skulle være tilfældet, om den ville kunne have krævet, at der blev erlagt et vederlag for benyttelse af grunden i perioden indtil salgsprisen blev betalt.
- 106 I mangel af en sådan undersøgelse må det konstateres, at Kommissionen ikke i tilstrækkeligt omfang har godtgjort, at Demesa har modtaget statsstøtte i traktatens artikel 92, stk. 1's forstand som følge af virksomhedens vederlagsfrie benyttelse af grunden på 100 000 m² indtil den 30. december 1997, hvor salgsprisen blev betalt.
- 107 Det følger heraf, at anbringendets andet led må tiltrædes.
- 108 Under disse omstændigheder bør den anfægtede beslutnings artikel 1, litra a), i sagerne T-129/99 og T-148/99 annulleres. I samme sager bør den anfægtede beslutnings artikel 2, stk. 1, litra a), annulleres, for så vidt som Kongeriget

Spanien derved pålægges at inddrive den støtte, der er omhandlet i den anfægtede beslutnings artikel 1, litra a), hos Demesa.

Tredje led vedrørende den påståede overskridelse af det loft, der er fastsat ved Ekimen-dekretet, og som er omhandlet i den anfægtede beslutnings artikel 1, litra c)

- 109 I den anfægtede beslutnings artikel 1, litra c), har Kommissionen kvalificeret »et beløb svarende til en overskridelse på fem procentpoint af støtteloftet på 20% af de støtteberettigede omkostninger i henhold til Ekimen-programmet, dvs. ved at der i disse omkostninger ikke medregnes udstyr, som blev vurderet til 1 803 036,31 EUR i den rapport, de regionale myndigheder fremsendte som bilag til brev fra de spanske myndigheder af 24. juli 1998« som statsstøtte, der er uforenelig med fællesmarkedet.
- 110 De argumenter, som sagsøgerne i sagerne T-129/99 og T-148/99 har fremført, vedrører dels det støtteloft, der er tilladt efter Ekimen-programmet, dels afvisningen af at henføre omkostninger til visse former for udstyr under de støtteberettigede omkostninger i henhold til Ekimen-programmet.

Det støtteloft, der gælder efter Ekimen-programmet

- 111 Ved beslutning af 24. december 1996 fra den selvstyrende region Baskerlandets regering¹ fik Demesa tildelt et tilskud svarende til 25% af investeringerne i anlægsaktiver som led i det regionale støtteprogram Ekimen.

1 — Consejo de Gobierno.

112 På daværende tidspunkt havde Ekimen-dekretets artikel 10 følgende ordlyd:

»Det ikke-tilbagebetalingspligtige tilskud på maksimalt 25% af den tilskudsberettigede investering vil blive tildelt efter følgende kriterier:

1. Der tildeles generelt et tilskud på 10% af den tilskudsberettigede investering.
2. Endvidere forhøjes ovennævnte procentsats med fem point, når der er tale om strategiske projekter eller investeringsprojekter med stor jobskabelsesvirkning, som fører til oprettelse af mindst 50 arbejdspladser og indebærer investeringer på 750 mio. ESP.
3. Samtidig modtager virksomheder, hvis projekt gennemføres i et område af særlig interesse i henhold til dette dekrets artikel 4, et yderligere tilskud på 5% af den tilskudsberettigede investering.
4. Endelig kan procentsatsen forhøjes med op til 5 point yderligere efter følgende kriterier:

— projektets integrationsniveau inden for den baskiske industrisektor

— placering inden for en sektor af strategisk betydning for Baskerlandet

— jobskabelseeffekt.«

- 113 Ved afgørelse af 12. december 1996 godkendte Kommissionen de støttelementer, der indgik i Ekimen-programmet (jf. præmis 2 ovenfor), og bemærkede følgende:

»Kommissionen konstaterer, at det ikke-tilbagebetalingspligtige tilskud, der ikke må overstige støtteloftet på 25% i BSÆ, fordeles på følgende måde: a) en tranche på 10% som generel støtte, b) en tranche på 5% for strategiske eller jobskabende projekter, c) en tranche på 5% for projekter i prioriterede områder, og d) en tranche på 5% for projekter, der yder et væsentligt bidrag til regionaludvikling eller jobskabelse.«

- 114 I den anfægtede beslutning hævder Kommissionen, at det tilskud svarende til 25% af omkostningerne til investeringerne i anlægsaktiver, som er tildelt Demesa i henhold til Ekimen-dekretet, ikke opfylder betingelserne i det program, som den har godkendt. Den har nærmere anført, »at Kommissionen finder, at en korrekt anvendelse af Ekimen-programmet ville have ført til tildeling af et ikke-tilbagebetalingspligtigt tilskud på maksimalt 20% i [BSÆ], beregnet på grundlag af de samlede støtteberettigede omkostninger« (den anfægtede beslutnings punkt V.2.3, tredje afsnit). »Kommissionen finder, at Demesas investeringsprojekt opfylder kriteriet i dekretets artikel 10, stk. 1 (10% i generelt tilskud), samt kriteriet i artikel 10, stk. 4 (yderligere forhøjelse på 5%)« (den anfægtede beslutnings punkt V.2.3, ottende afsnit). Til gengæld er kriteriet i artikel 10,

stk. 3, i Ekimen-dekretet ikke opfyldt, idet »[...] Vitoria-Gasteiz, hvor Demesa foretog sin investering, ikke [er] et »område af særlig interesse« som omhandlet i Ekimen-programmet« (den anfægtede beslutnings punkt V.2.3, niende afsnit). »Endelig finder Kommissionen med hensyn til kriteriet i dekretets artikel 10, stk. 2, at tildelingen af to trancher på 5% i henhold til denne bestemmelse er udtryk for en ukorrekt anvendelse af Ekimen-programmet, således som det var godkendt af Kommissionen ved [beslutningen af 12. december 1996]« (den anfægtede beslutnings punkt V.2.3, tiende afsnit). Et projekt kan således ikke modtage to yderligere trancher på 5% for et »strategisk projekt« og et »investeringsprojekt med stor jobskabesvirkning«. Efter Kommissionens opfattelse hjemler artikel 10, stk. 2, i Ekimen-dekretet kun en enkel forhøjelse på 5%.

115 Sagsøgerne i sag T-129/99 og T-148/99 har gjort gældende, at Demesa havde ret til at modtage det tilskud på 25% i BSÆ, som den baskiske regering havde tildelt virksomheden: 10% i henhold til Ekimen-dekretets artikel 10, stk. 1, 5%, idet der var tale om et strategisk projekt, og 5%, da der var tale om et jobskabende projekt i henhold til artikel 10, stk. 2, samt 5% i overensstemmelse med de kriterier, der er fastsat i artikel 10, stk. 4. Demesa har således i henhold til Ekimen-dekretets artikel 10, stk. 2, ret til to forhøjelser på 5% af tilskuddet. Den ene fordi projektet er et strategisk projekt, og den anden fordi det drejer sig om et projekt, der yder et væsentlig bidrag til jobskabelse, nemlig et projekt, der indebærer oprettelse af mindst 50 arbejdspladser og en investering på 750 mio. ESP. I afgørelsen af 12. december 1996, hvorved Ekimen-programmet blev godkendt, har Kommissionen fejlagtigt konstateret, at Ekimen-dekretets artikel 10, stk. 2, giver ret til et tilskud på 5% til strategiske projekter »eller« jobskabende projekter.

116 Sagsøgerne hævder, at Kommissionen har begået en skrivefejl i sin afgørelse af 12. december 1996 om at godkende Ekimen-støtteordningen. Kommissionen må anses for at have godkendt programmet i den udformning, det havde, da det blev anmeldt til Kommissionen. Under alle omstændigheder har Kommissionen ikke kompetence til ensidigt at ændre et anmeldt støtteprogram. Hvis Ekimen-programmet havde voldt Kommissionen problemer, kunne den have indledt undersøgelsesproceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2, og fastsat betingelser i sin godkendelsesafgørelse, hvilket den imidlertid ikke gjorde.

- 117 Retten skal indledningsvis konstatere, at det mellem parterne er ubestridt, at Demesa har modtaget et tilskud på 25% i BSÆ i medfør af Ekimen-programmet, nemlig 10% i henhold til dekretets artikel 10, stk. 1, og to gange 5% i henhold til dekretets artikel 10, stk. 2, og 5% i henhold til dekretets artikel 10, stk. 4. Kommissionen har imidlertid i den anfægtede beslutning afvist, at dekretets artikel 10, stk. 2, kan anvendes to gange.
- 118 Retten skal dernæst konstatere, at Ekimen-dekretets artikel 10, stk. 2, kun hjemler en enkelt forhøjelse på 5% af det tilskud, som kan ydes til et investeringsprojekt inden for rammerne af den berørte støtteordning.
- 119 Det bemærkes herved, at Ekimen-dekretets artikel 10, der fastsætter princippet om et støtteloft på 25%, indeholder fire stykker. Det første, der omhandler et tilskud på 10%, og de tre andre, der — for hvert tilfælde — omhandler en forhøjelse på 5% (jf. ovenfor, præmis 112). For at undgå at støtteloftet overskrides, kan dekretets artikel 10, stk. 2-4, kun — for hvert tilfælde — give ret til en forhøjelse på 5%.
- 120 Det må desuden konstateres, at den baskiske regering i de bemærkninger, som Spaniens faste repræsentation den 23. januar 1998 har fremsat over for Kommissionen, har forklaret, at et investeringsprojekt, der opfylder alle kriterierne i Ekimen-dekretets artikel 10, stk. 1, 2 og 3, nødvendigvis må modtage et bruttotilskud på 20%. Hvis sagsøgernes fortolkning af Ekimen-dekretets artikel 10, stk. 2, var korrekt, ville et projekt, der opfylder alle kriterierne i artikel 10, stk. 1-3, modtage et bruttotilskud på 25%, hvilket den baskiske regering som nævnt har bestridt².
- 121 Da Ekimen-dekretets artikel 10, stk. 2, kun hjemler en forhøjelse af tilskuddet på 5%, må det fastslås, at den udlægning af bestemmelsen, som Kommissionen har foretaget i sin afgørelse af 12. december 1996 [»en tranche på [yderligere] 5% for

2 — »Por otra parte, el artículo 10 regula la determinación del porcentaje subvencionable, estableciendo cinco criterios diferentes: tres de carácter imperativo y dos criterios de carácter discrecional. De acuerdo con los primeros, todo proyecto ha de recibir como mínimo un 10% de la inversión subvencionable y además, siempre que el proyecto cumpla las condiciones expresadas en los números segundo y tercero del artículo, dicho porcentaje deberá incrementarse en un 5% adicional respectivamente. Así pues, un proyecto que responda a todas estas características deberá recibir imperativamente un 20% de subvención en términos brutos« (den baskiske regerings bemærkninger, der blev fremsat af Spaniens faste repræsentation den 23.1.1998, bilag 7 til svarskriftet i sag T-129/99, s. 8).

strategiske projekter *eller* for jobskabende projekter« (fremhævet ved hjælp af en tilføjelse)] og i den anfægtede beslutning, hviler på en korrekt fortolkning af denne bestemmelse.

- 122 Demesas investeringsprojekt var følgelig kun berettiget til en enkelt tranche supplerende støtte på 5% i henhold til Ekimen-dekretets artikel 10, stk. 2, således som dette blev godkendt af Kommissionen ved afgørelse af 12. december 1996.
- 123 Sagsøgerne i sag T-129/99 og T-148/99 har yderligere gjort gældende, at den selvstyreende region Baskerlandet er den eneste myndighed, der kan give en autoritativ fortolkning af sin egen lovgivning.
- 124 Dette argument må forkastes. Kommissionen er den eneste, der har kompetence til at godkende statsstøtte, der er omfattet af traktatens artikel 92, stk. 1. Da statsstøtte principielt er ulovlig i medfør af denne bestemmelse, er nationale bestemmelser, der indeholder støtteelementer, kun lovlige, i det omfang støtteelementerne er blevet godkendt af Kommissionen. Det fremgår imidlertid af afgørelsen af 12. december 1996 (jf. præmis 113 ovenfor), at den selvstyreende region Baskerlandets udlægning af Ekimen-dekretets artikel 10, stk. 2, ikke er omfattet af tilladelsen i denne afgørelse. Den fremgår desuden af den analyse, der er foretaget ovenfor, at Kommissionens fortolkning af Ekimen-dekretet i afgørelsen af 12. december 1996 og i den anfægtede beslutning er fuldt ud i overensstemmelse med Ekimen-dekretets ånd og ordlyd.
- 125 Sagsøgerne i sagerne T-129/99 og T-148/99 har endelig anført, at Kommissionen i juli 1999 har godkendt det nye Ekimen-dekret (dekret nr. 241/1999 af 8.6.1999 om ændring af Ekimen-programmet vedrørende økonomisk støtte til investeringer i industriproduktionen med jobskabende effekt), der bestemmer, at for

»strategiske projekter og investeringsprojekter, der yder et væsentligt bidrag til jobskabelse, og som i det mindste indebærer oprettelse af mindst 50 arbejdspladser og en investering på 750 mio. ESP, bliver den ovennævnte procentsats i hvert tilfælde forhøjet med 5%«.

- 126 Dette argument er imidlertid uden relevans for bedømmelsen af den anfægtede beslutnings lovlighed, eftersom Kommissionens godkendelse fra juli 1999 fandt sted, efter at den anfægtede beslutning var blevet vedtaget, og denne godkendelse er givet på grundlag af en ny lovtekst (jf. i denne retning Rettens dom af 12.12.2000, sag T-296/97, Alitalia mod Kommissionen, Sml. II, s. 3871, præmis 86).
- 127 Det følger af det foregående, at det var med rette, at Kommissionen i den anfægtede beslutning anså det tilladte støtteloft efter Ekimen-ordningen — således som den var blevet godkendt af Kommissionen i afgørelsen af 12. december 1996 — for at være på 20% i BSÆ. Det var således korrekt, at Kommissionen kvalificerede det tilskud på fem procent, der oversteg dette loft, og som Demesa fik tildelt, som ny støtte efter traktatens artikel 92, stk. 1 (den anfægtede beslutnings punkt V.2.3, 14. afsnit).
- 128 Det klagepunkt, der vedrører det maksimale støtteloft efter Ekimen-programmet, bør således forkastes.

De støtteberettigede omkostninger i henhold til Ekimen-programmet

- 129 I den anfægtede beslutning har Kommissionen konstateret, at »i henhold til artikel 7 [Ekimen-dekretet] er faste aktiver, der overdrages tredjemand, ikke støtteberettigede. Ifølge rapporten [fra den baskiske regering] er en del af det

produktionsudstyr, som Demesa har anskaffet sig (for et beløb på 300 mio. ESP = 1 803 036,31 EUR), installeret hos tredjemand. Dette udstyr er derfor ikke støtteberettiget under Ekimen-programmet, og finansieringen heraf udgør ligeledes statsstøtte efter traktatens artikel 92, stk. 1« (V.2.3, sidste afsnit).

130 Sagsøgerne i sag T-129/99 og T-148/99 har anført, at Ekimen-dekretets artikel 7 ikke forbyder tilskud til aktiver, der overdrages til tredjemand, men blot foreskriver, at »d) der som hovedregel kun kan ydes tilskud til aktiver, der ikke er blevet overdraget til tredjemand med eller uden modydelse«. Under alle omstændigheder er det produktionsudstyr (støbeformer og seglstempler), som Kommissionen i den anfægtede beslutnings punkt V.2.3, sidste stykke, har anslået til 300 mio. ESP (1 803 036,31 EUR), blevet overført til lageret i fire andre selskaber, der ud fra effektivitetshensyn af sagsøgeren har fået til opgave at fremstille en del af det endelige produkt. Ejendomsretten til disse aktiver tilkommer udelukkende Demesa, ligesom kun Demesa har brugsretten til disse. Aktiverne er således ikke blevet »overdraget«.

131 Retten skal indledningsvis konstatere, at afgørelsen af 12. december 1996, hvorved Ekimen-programmet blev godkendt (jf. præmis 2 ovenfor), ikke indeholder nogen udtrykkelig henvisning til Ekimen-dekretets artikel 7, litra d).

132 Det er mellem parterne ubestridt, at denne bestemmelse, der ikke udtrykkeligt udelukker, at der ydes tilskud til aktiver, der er blevet overdraget til tredjemand, skal fortolkes således, at den har til formål at modvirke misbrug. Ekimen-dekretets artikel 7, litra d), tilsigter at forhindre, at støtte, der er blevet ydet til virksomheder i henhold til Ekimen-dekretet, overføres til virksomheder, der ikke opfylder de betingelser, der er fastsat i dekretet. En sådan risiko for misbrug foreligger ikke blot, når en virksomhed, der har fået et tilskud i henhold til

Ekimen-dekretet, overdrager ejendomsretten til et gode, hvis anskaffelse sum blev medregnet ved beregningen af det samlede støttebeløb, men også, hvis det pågældende aktiv stilles til rådighed for en anden virksomhed på fordelagtige vilkår. Ud fra et økonomisk synspunkt er overdragelsens juridiske form faktisk ikke afgørende for bedømmelsen af, om et støtteelement er blevet overført fra en virksomhed til en anden.

- 133 Henset til formålet med artikel 7, litra d), i Ekimen-dekretet må det imidlertid lægges til grund, at såfremt der ikke foreligger nogen risiko for misbrug i forbindelse med overførslen af den omhandlede støtte, har omkostningerne til anskaffelsen af goderne, selv om disse efterfølgende er blevet »overdraget«, fortsat karakter af støtteberettigede omkostninger i henhold til det regionale støtteprogram Ekimen, således som Kommissionen har godkendt det i sin afgørelse af 12. december 1996 (jf. præmis 2 ovenfor).
- 134 Det skal således undersøges, om Kommissionen i den anfægtede beslutning i tilstrækkeligt omfang har godtgjort, at den uomtvistede overførsel af visse goder til fire selskaber indebar en risiko for misbrug i forbindelse med overførslen af støttelementer.
- 135 I denne forbindelse må det konstateres, at Kommissionen ikke i den anfægtede beslutning har foretaget en analyse af spørgsmålet om, hvorvidt overførslen af visse goder, som Demesa har fået støtte til i henhold til Ekimen-programmet, har givet de fire berørte selskaber en fordel, som de ikke ville have opnået under sædvanlige markedsvilkår (jf. i denne retning præmis 60 i SFEI m.fl.-dommene, der er nævnt ovenfor i præmis 72, og præmis 41 i dommen i sagen Spanien mod Kommissionen, der er nævnt ovenfor i præmis 73).
- 136 Det må desuden konstateres, at Kommissionen på intet tidspunkt under den administrative procedure har undersøgt dette spørgsmål. I den meddelelse om den foreliggende sag, som blev offentliggjort i *De Europæiske Fællesskabers Tidende* af 25. august 1998 (C 266, s. 6), har Kommissionen end ikke antydnet, at den havde til hensigt at udelukke visse omkostninger til goder, der er blevet overdraget til tredjemand, fra at være støtteberettigede omkostninger.

- 137 Da der ikke er ført bevis for, at der forelå en risiko for misbrug i forbindelse med overførslen af støttelementer, må det fastslås, at Kommissionen ikke har godtgjort, at de goder, der var blevet »overdraget« til tredjemand, og som var anslået til 1 803 036,31 EUR, ikke var berettiget til tilskud i henhold til Ekimen-dekretet. Kommissionen har følgelig tilsidesat traktatens artikel 92, stk. 1, idet den har anset det tilskud, Demesa modtog til finansiering af de omhandlede goder, for ny støtte, der ikke er omfattet af afgørelsen af 12. december 1996, hvorved Ekimen-dekretet blev godkendt.
- 138 I sagerne T-129/99 og T-148/99 bør den anfægtede beslutnings artikel 1, litra c), annulleres, for så vidt som den udelukker udstyr, der er anslået til en værdi af 1 803 036,31 EUR, fra de støtteberettigede omkostninger i henhold til Ekimen-støtteordningen. I de samme sager annulleres den anfægtede beslutnings artikel 2, stk. 1, litra a), for så vidt som Kongeriget Spanien derved pålægges at inddrive den støtte, som Demesa har modtaget i henhold til Ekimen-dekretet til finansiering af goder, der er anslået til 1 803 036,31 EUR, og som er blevet »overdraget« til tredjemand.

Fjerde led vedrørende den skattelettelse, der er omhandlet i den anfægtede beslutnings artikel 1, litra d)

- 139 I den anfægtede beslutnings artikel 1, litra d), har Kommissionen kvalificeret »en skattelettelse på 45% af det investeringsbeløb, der blev fastsat af Diputación Foral de Álava ved beslutning 737 af 21. oktober 1997«.
- 140 For så vidt angår dette led har sagsøgerne i sagerne T-127/99 og T-148/99 først henvist til Territorio Histórico de Álavas historiske rettigheder på skatteområdet. Sagsøgerne har derefter bestridt, at den pågældende skatteforanstaltning har en specifik karakter. Sagsøgerne gør gældende, at sjette tillægsbestemmelse til Norma Foral nr. 22/1994 af 20. december 1994, som Diputación Foral har

anvendt, udgør en generel skattemæssig foranstaltning, der i samme grad kommer alle skatteydere, der investerer 2,5 mia. ESP, til gode. De samme sagsøgere har endvidere anført, at selv om man antog, at den skattemæssige foranstaltning havde en specifik karakter, er den begrundet i hensynet til det berørte skattesystems karakter og opbygning. De har endelig understreget, at den skattemæssige foranstaltning, hvis den skulle blive anset for at være statsstøtte efter traktatens artikel 92, stk. 1, bør anses for at være en eksisterende støtte.

Territorio Histórico de Álavas historiske rettigheder på skatteområdet

- 141 Sagsøgerne i sagerne T-127/99 og T-148/99 har gjort gældende, at Kommissionen ved bedømmelsen af skattelettelsen på baggrund af traktatens artikel 92, stk. 1, har undladt at tage hensyn til Territorio Histórico de Álavas historiske rettigheder på skatteområdet. Sagsøgerne har i denne forbindelse anført, at Territorio Histórico de Álava i flere hundrede år har haft en selvstændig kompetence på det skatteretlige område, der er anerkendt og beskyttet af Spaniens forfatning.
- 142 Retten skal bemærke, at den omstændighed, at skattelettelsen i den foreliggende sag er blevet indrømmet med hjemmel i en lovgivning, der er gennemført af Territorio Histórico de Álava, og ikke af den spanske stat, er uden betydning for anvendelsen af traktatens artikel 92, stk. 1. Da bestemmelsen nævner »statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form«, omfatter den enhver form for støtte, der finansieres af offentlige midler. Det følger heraf, at foranstaltninger, der træffes af indenstatslige enheder (decentrale, føderale, regionale eller andre enheder) i medlemsstaterne, uanset disses retlige stilling og betegnelse, på samme måde som foranstaltninger, der træffes af føderal- eller centralmagten, er omfattet af anvendelsesområdet for traktatens artikel 92, stk. 1, såfremt de i denne bestemmelse fastsatte betingelser er opfyldt (Domstolens dom af 14.10.1987, sag 248/84, Tyskland mod Kommissionen, Sml. s. 4013, præmis 17).

- 143 De argumenter, som sagsøgerne støtter på Territorio Histórico de Álavas historiske rettigheder på skatteområdet, kan således ikke påvirke gyldigheden af den anfægtede beslutning.

Skattelettelsens specifikke karakter

— Indledende bemærkninger

- 144 Det bemærkes, at det i henhold til traktatens artikel 92, stk. 1, er en betingelse for, at en foranstaltning kan betegnes som statsstøtte, at den begunstiger »visse virksomheder eller visse produktioner«. En statslig foranstaltnings specifikke eller selektive karakter er således et af kendetegnene ved begrebet statsstøtte (Domstolens dom af 1.12.1998, sag C-200/97, Ecotrade, Sml. I, s. 7907, præmis 40, og Rettens dom af 29.9.2000, sag T-55/99, CETM mod Kommissionen, Sml. II, s. 3207, præmis 39).
- 145 Kommissionen har imidlertid i den anfægtede beslutning (punkt V.2.4.1) anført, at den specifikke karakter af Norma Foral nr. 22/1994, hvorved der indrømmes en skattelettelse på 45% af investeringsbeløbet, kan udledes af fire forhold, nemlig af den skønsmæssige beføjelse, som Diputación Foral har »til at afgøre, hvilke investeringer i anlægsaktiver for over 2,5 mia. ESP der kunne nyde godt af skattelettelsen, hvilken del af investeringerne der kunne give anledning til lettelsen på 45%, og hvilke frister og lofter der skulle gælde i de enkelte tilfælde« (punkt V.2.4.1, 14. afsnit); af det mindstebeløb for investeringen (2,5 mia. ESP), der i praksis begrænser anvendelsen af skattelettelsen til store investorer, uden at denne begrænsning berettiges ved karakteren eller opbygningen af det skattesystem, der indrømmes en undtagelse fra (punkt V.2.4.1, 16. afsnit); af skattelempelsens midlertidige karakter, der betyder, »at det er overladt til myndighedernes forgodtbefindende at give den til bestemte virksomheder«

(punkt V.2.4.1, 17. afsnit), og af, »at den[...] [skattemæssige] foranstaltning er fuldstændig parallel med Ekimen-programmet både med hensyn til målsætninger (finansiering af nye investeringer) og geografisk område (den selvstyrende region i det ene tilfælde og provinsen i det andet), et program, som de spanske myndigheder i øvrigt betragter som regionalstøtte, og som de har anmeldt som sådant« (punkt V.2.4.1, 18. afsnit).

146 I modsætning til, hvad sagsøgerne har hævdet, har Kommissionen således ikke i den anfægtede afgørelse støttet sin konklusion om, at foranstaltningen er selektiv, på, at den omhandlede skattemæssige foranstaltning kun finder anvendelse på en del af det spanske territorium, nemlig i Álava. Sagsøgerne kan således ikke gøre gældende, at den anfægtede afgørelse rejser tvivl om Territorio Histórico de Álavas kompetence til at vedtage skattemæssige foranstaltninger af generel karakter.

147 Der skal herefter i lyset af de argumenter, som sagsøgerne har fremført, foretages en prøvelse af, om de forhold, Kommissionen har støttet sin vurdering på i den anfægtede beslutning, giver grundlag for at fastslå, at den skattelettelse, der har hjemmel i Norma Foral nr. 22/1994, udgør en specifik foranstaltning, der begunstiger »visse virksomheder eller visse produktioner« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i traktatens artikel 92, stk. 1.

— Diputación Forals angivelige skønsmæssige beføjelse

148 Sagsøgerne i sagerne T-127/99 og T-148/99 har gjort gældende, at Diputación Foral de Álava ikke har nogen skønsmæssige beføjelser, hverken for så vidt angår valget af virksomheder, der kan opnå skattelettelsen, differentieringen af støtteintensiteten eller den periode, hvori den skattemæssige foranstaltning kan finde anvendelse. Diputación Foral er forpligtet til at anvende skattelettelsen

ensartet og automatisk, efter at den har sikret sig, at den pågældende virksomhed opfylder de fastsatte betingelser. Under henvisning til en erklæring fra generaldirektøren for finansmyndighederne i Álava har de påpeget, at ingen virksomheder, der opfylder disse betingelser, er blevet nægtet den omtvistede foranstaltning.

- 149 Retten skal bemærke, at foranstaltninger af generel karakter ikke er omfattet af traktatens artikel 92, stk. 1. Det er imidlertid allerede tidligere fastslået i retspraksis, at selv foranstaltninger, der umiddelbart forekommer anvendelige på alle virksomheder, i et vist omfang kan være selektive og følgelig må anses for foranstaltninger, der har til formål at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner. Dette vil bl.a. være tilfældet, når den forvaltning, der skal anvende en generel bestemmelse, i et vist omfang råder over en skønsbeføjelse i forbindelse med anvendelsen af retsakten (Domstolens dom af 26.9.1996, sag C-241/94, Frankrig mod Kommissionen, Sml. I, s. 4551, præmis 23 og 24, præmis 40 i Ecotrade-sagen, nævnt ovenfor i præmis 144, og dom af 17.6.1999, sag C-295/97, Piaggio, Sml. I, s. 3735, præmis 39, samt generaladvokat La Pergolas forslag til afgørelse i sag C-342/96, Spanien mod Kommissionen, Sml. I, s. 2461, præmis 8). Domstolen fastslog således i dommen i sagen Frankrig mod Kommissionen (nævnt i præmis 23 og 24), at den franske ordning med deltagelse af Fonds national de l'emploi i sociale programmer for kriseramte virksomheder »kan stille visse virksomheder gunstigere end andre og dermed opfylder betingelserne for, at der foreligger en statsstøtte« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i traktatens artikel 92, stk. 1, eftersom den omhandlede fond »[i kraft af reglerne om statens deltagelse i de sociale programmer] råd[ede] [...] over en skønsbeføjelse, som giver den mulighed for at afpasse den finansielle intervention efter forskellige hensyn, såsom navnlig valget af begunstigede, størrelsen af beløbet for den finansielle intervention og betingelserne for interventionen«.

- 150 Det må imidlertid konstateres, at Diputación Foral de Álava i kraft af bestemmelserne i Norma Foral nr. 22/1994 i et vist omfang råder over en skønsbeføjelse i forbindelse med anvendelsen af skattelettelsen. Det fremgår nemlig af Norma Foral nr. 22/1994 (jf. præmis 8 ovenfor), at skattelempelsen udgør 45% »af det investeringsbeløb, som Diputación Foral de Álava fastsætter«. Norma Foral nr. 22/1994, hvorefter Diputación Foral kan fastsætte det

pågældende investeringsbeløb, tillader samtidig Diputación Foral at ændre størrelsen af støttebeløbet. Det må desuden konstateres, at Diputación Foral i medfør af Norma Foral nr. 22/1994 har kompetence til at fastsætte »de frister og begrænsninger, der gælder i de enkelte tilfælde«.

- 151 Idet Diputación Foral tillægges en skønsbeføjelse i henhold til Norma Foral nr. 22/1994, kan bestemmelserne vedrørende skattelettelsen medføre, at visse virksomheder stilles mere gunstigt end andre. Den omhandlede skattemæssige foranstaltning skal følgelig anses for at opfylde betingelsen om specificitet.
- 152 Sagsøgerne i sagerne T-127/99 og T-148/99 kan ikke støtte deres argumentation på, at ingen virksomhed, der opfylder betingelserne, er blevet nægtet skattelettelsen. En sådan påstand godtgør ikke, at alle ansøgninger er blevet godkendt af Diputación Foral på samme betingelser.
- 153 De pågældende sagsøgere har yderligere anført, at den skønsbeføjelse, som Diputación Foral råder over, under alle omstændigheder ikke kan anses for at være en beføjelse til at træffe vilkårlige beslutninger, idet en sådan handle måde fra de offentlige myndigheders side er forbudt i henhold til artikel 9 i den spanske forfatning.
- 154 Som anført af Kommissionen, er det imidlertid ikke nødvendigt for at afkræfte, at der er tale om en generel foranstaltning, at efterprøve, om skatteforvaltningens handle måde er præget af vilkårlighed. Det er tilstrækkeligt at fastslå — som det er sket i den foreliggende sag — at forvaltningen råder over en skønsbeføjelse, der sætter den i stand til at differentiere støttebeløbet eller betingelserne for tildeling af den pågældende skattelettelse efter arten af de investeringsprojekter, der forelægges for forvaltningen.

— Mindstebeløbet for investeringen

155 I den anfægtede beslutning er anført følgende (punkt V.2.4.1, 16. afsnit):

»Kommissionen [finder], at det mindstebeløb for investeringen (2,5 mia. ESP), der giver adgang til skattelettelsen, i sig selv er så højt, at det i praksis begrænser anvendelsen af lettelsen til investeringer, der indebærer store finansielle ressourcer, og som ikke er begrundet i karakteren af eller økonomien i det skattesystem, der indrømmes en undtagelse fra. At kun store investorer kan få skattelettelsen, giver den en specifik karakter, og den må derfor betragtes som statsstøtte efter traktatens artikel 92, stk. 1.«

156 Sagsøgerne i sagerne T-127/99 og T-148/99 hævder, at kravet om en investering på mindst 2,5 mia. ESP er en objektiv betingelse, der ikke indebærer nogen forskelsbehandling mellem de erhvervsdrivende eller de økonomiske sektorer. De har endvidere gjort opmærksom på, at skattetrykket i Baskerlandet generelt er højere end det, der gælder i resten af Spanien. Alle skattesystemer indeholder foranstaltninger, hvis bevilling eller overholdelse er underlagt et kvantitativt kriterium. Desuden har Kommissionen selv anvendt kvantitative kriterier i flere direktiver, henstillinger og meddelelser inden for skatteområdet. Et kvantitativt kriterium er det mest objektive middel til at afgrænse anvendelsesområdet for en given skattemæssig foranstaltning. Kravet til investeringens størrelse i den foreliggende sag tillægger ikke nogen virksomhed eller særlig sektor en fordel frem for andre. Kommissionen har endvidere ikke angivet det niveau, under hvilket en betingelse af denne art ikke kan anses for at være et selektivt element. Hvis det antoges, at den omtvistede foranstaltning tillægger store virksomheder en fordel, bør der i øvrigt tages hensyn til, at der findes en lang række støtteprogrammer på fællesskabsplan til fordel for små og mellemstore virksomheder (herefter »SMV'er«), samt til de mere lempelige betingelser, der gælder for disse virksomheder i forbindelse med anvendelsen af statsstøttereferencerne.

- 157 Retten skal fastslå, at de baskiske myndigheder i realiteten har forbeholdt skattelettelsen for virksomheder, der råder over betydelige økonomiske ressourcer, idet de har begrænset anvendelsen af skattelettelsen til kun at omfatte investeringer i nye anlægsaktiver, der overstiger 2,5 mia. ESP. Kommissionen har således med rette antaget, at den skattelempelse, der er omhandlet i Norma Foral nr. 22/1994, er bestemt til at skulle anvendes selektivt på »visse virksomheder« i den forstand, hvori dette udtryk er anvendt i traktatens artikel 92, stk. 1.
- 158 Selv om det lægges til grund, at skattetrykket i Baskerlandet er højere end det, der gælder i resten af Spanien, ændrer det ikke ved den omstændighed, at Norma Foral nr. 22/1994 forbeholder den omhandlede skattemæssige fordel for visse virksomheder, der er omfattet af skatteordningen i Baskerlandet.
- 159 Den omstændighed, at skattesystemerne ofte indeholder regler, der begunstiger SMV'er, eller at Kommissionen anvender kvantitative kriterier i flere direktiver, henstillinger og meddelelser, giver desuden heller ikke grundlag for at konkludere, at Norma Foral nr. 22/1994, der indeholder en skattebegunstigelse, som kun kommer virksomheder, der råder over betydelige økonomiske ressourcer, til gode, ikke er omfattet af anvendelsesområdet for traktatens artikel 92, stk. 1. I denne forbindelse bemærkes, at de foranstaltninger, der selektivt finder anvendelse på SMV'er, også har karakter af statsstøtte (jf. Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til SMV'er, EFT 1996 C 213, s. 4).
- 160 Det følger af samtlige de foregående bemærkninger, at Norma Foral nr. 22/1994, der indeholder skattelettelsen, udgør en begunstigelse til fordel for »visse virksomheder« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i traktatens artikel 92, stk. 1. Under disse omstændigheder er det ikke fornødent yderligere at undersøge, om Norma Foral nr. 22/1994's tidsbegrænsede karakter og den påståede parallelitet mellem skattelempelsen og det regionale støtteprogram Ekimen tillige tillægger den pågældende foranstaltning en specifik karakter.

- 161 Såfremt foranstaltningen ikke er begrundet i hensynet til skattesystemets karakter eller opbygning — hvilket der foretages en prøvelse af nedenfor i præmis 162-170 — må det fastslås, at den skattelettelse, som er indeholdt i Norma Foral nr. 22/1994, udgør statsstøtte i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i traktatens artikel 92, stk. 1.

Hensynet til skattesystemets karakter eller opbygning

- 162 Sagsøgerne i sagerne T-127/99 og T-148/99 hævder, at skattelettelsen i henhold til Norma Foral nr. 22/1994 er begrundet i hensynet til skattesystemets karakter og opbygning, idet den indrømmes efter objektive kriterier, der anvendes ensartet, og som tjener til at virkeliggøre det formål, der forfølges med de bestemmelser, hvorved den er indført. I denne forbindelse har sagsøgerne henvist til Domstolens og Rettens praksis (Domstolens dom af 2.7.1974, sag 173/73, Italien mod Kommissionen, Sml. s. 709, præmis 27, og af 17.6.1999, sag C-75/97, Belgien mod Kommissionen, Sml. I, s. 3671, præmis 34, præmis 52 i dommen i sagen CETM mod Kommissionen, der er nævnt ovenfor i præmis 144) samt til Kommissionens beslutning 96/369/EF af 13. marts 1996 om skattemæssige afskrivningsfordele for tyske luftfartsselskaber (EFT L 146, s. 42).
- 163 Retten skal bemærke, at uanset om anvendelsesområdet for den omhandlede skattemæssige foranstaltning er fastlagt på grundlag af objektive kriterier, har den ikke desto mindre en selektiv karakter (jf. ovenfor, præmis 144-161). Som sagsøgerne har anført, kan en foranstaltningens selektive karakter imidlertid i visse tilfælde være begrundet i »systemets karakter eller opbygning«. Er dette tilfældet, falder foranstaltningen uden for anvendelsesområdet for traktatens artikel 92, stk. 1 (præmis 27 i Domstolens dom af 2.7.1974, i sag 173/73, nævnt i præmis 162, og præmis 34 i dommen i sagen Belgien mod Kommissionen, nævnt i præmis 162, samt præmis 52 i dommen i sagen CETM mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 144).
- 164 Det skal imidlertid understreges, at den omstændighed, at en støtteforanstaltning kan være begrundet i skattesystemets karakter eller opbygning, henviser til en

konkret skattemæssig foranstaltning overensstemmelse med det generelle skattesystems art og indretning (jf. i denne forbindelse præmis 39 i dommen i sagen Belgien mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 162, og generaladvokat La Pergolas forslag til afgørelse i denne sag, Sml. I, s. 3675, præmis 8, jf. ligeledes generaladvokat Ruiz-Jarabo Colomers forslag til afgørelse i sag C-6/97, Italien mod Kommissionen, Sml. I, s. 2981, på s. 2983, præmis 27). En konkret skattemæssig foranstaltning, der er begrundet i skattesystemets art og indretning — som f.eks. progressiviteten i et skattesystem, der er begrundet i den omfordeling, der er indbygget i systemet — falder således uden for anvendelsesområdet for traktatens artikel 92, stk. 1.

- 165 Sagsøgerne i sagerne T-127/99 og T-148/99 har gjort gældende, at den skattelettelse, der er omhandlet i den anfægtede beslutnings artikel 1, litra d), udgør en del af det spanske skattesystems karakter og opbygning. Skattelettelsen har baggrund i principperne om progressivitet og effektivitet i forbindelse med skatteinddrivelsen.
- 166 Den skattelettelse, der er indført ved Norma Foral nr. 22/1994, kommer imidlertid kun virksomheder, der råder over betydelige økonomiske ressourcer, til gode, idet minimumsbeløbet for investeringen er fastsat til 2,5 mia. ESP. Foranstaltningen er således i modstrid med de principper om progressivitet og omfordeling, der er indbygget i det spanske skattesystem. Desuden har sagsøgerne på ingen måde godtgjort, at den omhandlede foranstaltning kan bidrage til en effektiv skatteinddrivelse.
- 167 Hvad resten angår har sagsøgerne blot påstået, at skattelettelsen har til formål at fremme den økonomiske udvikling i Baskerlandet, der er beliggende i den medlemsstat i Den Europæiske Union, der har den højeste arbejdsløshedsprocent. Sagsøgerne har således henvist til formål, der forfølges med den økonomiske politik, der ligger uden for det berørte skattesystem.
- 168 Hvis det blev lagt til grund, at forfølgelsen af formål vedrørende oprettelsen eller fastholdelsen af arbejdspladser kunne medføre, at specifikke foranstaltninger ikke

omfattes af anvendelsesområdet for traktatens artikel 92, stk. 1, ville bestemmelsen blive berøvet sin effektive virkning. I en stor del af tilfældene er statsstøtte blevet ydet med henblik på at oprette eller fastholde arbejdspladser. I overensstemmelse med fast retspraksis må det derfor fastslås, at det formål, der forfølges med den omhandlede foranstaltning, ikke kan begrunde, at foranstaltningen falder uden for begrebet statsstøtte i den forstand, hvori det er anvendt i traktatens artikel 92, stk. 1 (præmis 20 i Domstolens dom i sagen Frankrig mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 149, og præmis 25 i Domstolens dom i sagen Belgien mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 162, præmis 53 i Domstolens dom i sagen CETM mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 144).

169 Det følger heraf, at sagsøgernes argumentation i sagerne T-127/99 og T-148/99, der bygger på karakteren og opbygningen af det spanske skattesystem, må forkastes.

170 Det følger af alle de ovenstående bemærkninger, at det var med rette, at Kommissionen i den anfægtede beslutning betegnede skattelettelsen på 45% af investeringsbeløbet som statsstøtte i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i traktatens artikel 92, stk. 1.

Anbringendet om, at der er tale om eksisterende støtte

171 Sagsøgerne har gjort gældende, at såfremt det lægges til grund, at den skattelempelse, der er omhandlet i Norma Foral nr. 22/1994, udgør statsstøtte i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i traktatens artikel 92, stk. 1, må den betegnes som eksisterende støtte, idet skattefordelen allerede fandtes forud for det tidspunkt, hvor Spanien tiltrådte Det Europæiske Fællesskab. Skattelempelsen blev indført ved Juntas Generales de Álava's beslutning af 30. juli 1984 og blev derefter forlænget ved senere Normas Forales, nemlig Norma Foral nr. 28/1988 af 18. juli 1988, nr. 9/1990 af 14. februar 1990, nr. 18/1993 af 5. juli 1993 og nr. 22/1994 af 20. december 1994.

- 172 Retten skal bemærke, at der efter traktaten gælder forskellige fremgangsmåder alt efter, om der er tale om eksisterende eller ny støtte. Mens ny støtte i henhold til traktatens artikel 93, stk. 3, på forhånd skal meddeles Kommissionen og ikke kan gennemføres, før fremgangsmåden har ført til en endelig beslutning, kan eksisterende støtte i medfør af traktatens artikel 93, stk. 1, løbende gennemføres, for så vidt som Kommissionen ikke har fastslået, at den er uforenelig med fællesmarkedet (Domstolens dom af 15.3.1994, sag C-387/92, Banco Exterior de España, Sml. I, s. 877, præmis 20). Eksisterende støtte kan således i givet fald kun være genstand for en beslutning om, at støtten ikke er forenelig med fællesmarkedet, der har virkning for fremtiden.
- 173 Efter fast retspraksis anses støtteordninger, der allerede var gældende før tidspunktet for traktatens ikrafttrædelse eller den pågældende medlemsstats tiltrædelse af De Europæiske Fællesskaber, og støtteordninger, der lovligt er blevet iværksat under iagttagelse af de i traktatens artikel 93, stk. 3, fastsatte krav, for eksisterende støtteordninger (præmis 48 i Piaggio-dommen, der er nævnt ovenfor i præmis 149). Derimod skal støtteordninger anses for nye støtteordninger, der er underlagt underretningsforpligtelsen i traktatens artikel 93, stk. 3, såfremt der er tale om en påtænkt indførelse eller ændring af støtteforanstaltninger, hvorved bemærkes, at ændringerne kan vedrøre såvel eksisterende støtteordninger som oprindelige planer om påtænkt støtte, som Kommissionen er blevet underrettet om (Domstolens dom af 9.10.1984, forenede sager 91/83 og 127/83, Heineken Brouwerijen, Sml. s. 3435, præmis 17 og 18, og af 9.8.1994, sag C-44/93, Namur-Les assurances du crédit, Sml. I, s. 3829, præmis 13).
- 174 Det er imidlertid ubestridt, at den støtte, der er omhandlet i artikel 1, litra d), i den anfægtede beslutning, er blevet tildelt på grundlag af et regelsæt, der blev vedtaget på et tidspunkt, hvor Spanien allerede var blevet en medlemsstat, dvs. Norma Foral nr. 22/1994 af 20. december 1994.
- 175 Det skal endvidere understreges, at de bestemmelser om skattelempelsen, der er gældende på det historiske område Álava, har karakter af love, hvis anvendelse er tidsmæssigt begrænset. Selv hvis det forholdt sig, som sagsøgerne har hævdet, at den skattefordel, der er omhandlet i Norma Foral nr. 22/1994, kun udgør en

»forlængelse« af en skattemæssig foranstaltning, der allerede var blevet indført i 1984, skal den omtvistede støtte alligevel anses for at være en ny støtte på grund af den ændrede længde af denne.

- 176 Det må således fastslås, at den støtte, der er omhandlet i den anfægtede beslutnings artikel 1, litra d), udgør en ny støtte, som Kommissionen skal underrettes om i medfør af traktatens artikel 93, stk. 3, og som ikke kan gennemføres, før Kommissionen har truffet en endelig beslutning om den berørte foranstaltning.
- 177 Det følger af samtlige ovenstående bemærkninger, at fjerde led i dette anbringende bør forkastes.

Femte led vedrørende nedsættelse af beskatningsgrundlaget i den anfægtede beslutnings artikel 1, litra e)

- 178 I den anfægtede beslutnings artikel 1, litra e), har Kommissionen konstateret, at Spanien har tildelt Demesa »nedsættelse af beskatningsgrundlaget for nyoprettede virksomheder, jf. artikel 26 i [Norma Foral nr. 24/1996] af 5. juli 1996«, og at denne fordel må kvalificeres som statsstøtte, der er uforenelig med fællesmarkedet.
- 179 Sagsøgerne i sagerne T-127/99 og T-148/99 har gjort gældende, at den anfægtede beslutnings artikel 1, litra e), hviler på en fejlagtig vurdering af sagens faktiske omstændigheder. Demesa har nemlig aldrig nydt godt af den nedsættelse af beskatningsgrundlaget, der er omhandlet i artikel 26 i Norma Foral nr. 24/1996.

- 180 Kommissionen har dertil anført, at kvalificeringen af den nedsættelse af beskatningsgrundlaget, der er omhandlet i artikel 26 i Norma Foral nr. 24/1996, som støtteelement, ikke afhænger af, om adressaten for foranstaltningen virkelig har nydt godt af den eller ej, men af, om de kriterier, der er fastsat i traktatens artikel 92, er opfyldt.
- 181 Ifølge Kommissionen skal gennemførelsen af statsstøtte ikke forstås som tildelingen af denne til modtagerne, men som vedtagelsen af det lovgrundlag, der gør en sådan tildeling mulig uden yderligere formaliteter. Den skattemæssige foranstaltning, der er omhandlet i den anfægtede beslutnings artikel 1, litra e), har derfor karakter af ulovlig støtte.
- 182 Den omstændighed, at sagsøgeren endnu ikke har gjort brug af sin ret til at opnå dette skattefradrag, kan uanset årsagen hertil ikke skjule det faktum, at den har haft en sådan ret, siden den påbegyndte sine aktiviteter.
- 183 Retten skal bemærke, at ny støtte skal anmeldes til Kommissionen i henhold til traktatens artikel 93, stk. 3. Det fremgår af samme bestemmelse, at støtten ikke kan gennemføres, før Kommissionen har truffet endelig beslutning om, hvorvidt denne støtte er forenelig med fællesmarkedet.
- 184 I traktatens artikel 93, stk. 3, sondres der ikke mellem individuel støtte og generelle støtteordninger.
- 185 Det følger heraf, at når en medlemsstat eller en regional eller lokal myndighed i en medlemsstat etablerer et lovgrundlag og/eller et administrativt grundlag for en generel støtteordning, skal dette ubetinget anmeldes til Kommissionen.

- 186 I denne sammenhæng bemærkes, at hvis den beslutning, der er genstand for nærværende sag, generelt drejede sig om den angivelige støtteordning, der er indført ved artikel 26 i Norma Foral nr. 24/1996, ville spørgsmålet, om Demesa eller andre virksomheder rent faktisk har nydt godt af en anvendelse af denne bestemmelse, være uden relevans for vurderingen af beslutningens gyldighed.
- 187 Den anfægtede beslutning vedrører imidlertid ikke generelt den angivelige støtteordning, der er indført ved artikel 26 i Norma Foral nr. 24/1996. Genstanden for denne er udelukkende den individuelle støtte, som Demesa skulle have modtaget.
- 188 Kommissionen har i den anfægtede beslutning konstateret, at den spanske stat har ydet »støtte til [Demesa]« i form af (den anfægtede beslutnings artikel 1), og navnlig »en nedsættelse af beskatningsgrundlaget for nyoprettede virksomheder, jf. artikel 26 i regionallov [nr.] 24 af 5. juli 1996« [artikel 1, litra e)]. Ved den anfægtede beslutnings artikel 2, litra b), pålægges Spanien at træffe alle de nødvendige foranstaltninger for at »fjerne fordelene ved [den nedsættelse af beskatningsgrundlaget], som støttemodtageren har modtaget ulovligt«.
- 189 I den anfægtede beslutning konstateres det altså, at den nedsættelse af beskatningsgrundlaget, der er omhandlet i artikel 26 i Norma Foral nr. 24/1996, er blevet iværksat til fordel for Demesa. Med denne konstatering kritiserer Kommissionen såvel de spanske myndigheder, der har tildelt individuel støtte i strid med traktatens bestemmelser, som Demesa, der har modtaget ulovlig støtte, og Demesa er desuden berørt af det pålæg om tilbagesøgning af støtten, der er rettet til Spanien i den anfægtede beslutnings artikel 2, stk. 1, litra b).
- 190 Sagsøgerne i sagerne T-127/99 og T-148/99 har imidlertid bestridt rigtigheden af denne konstatering.

- 191 Det må fastslås, at den anfægtede beslutning ikke indeholder noget moment, der kan godtgøre, at myndighederne i Álava har iværksat den fordel, der er omhandlet i artikel 26 i Norma Foral nr. 24/1996 til fordel for Demesa.
- 192 I denne forbindelse bemærkes, at det fremgår af artikel 26, stk. 5, i Norma Foral nr. 24/1996 (jf. præmis 10 ovenfor), at for at en virksomhed kan opnå nedsættelse af beskatningsgrundlaget, skal den forinden indgive en anmodning herom til skatteforvaltningen. Forvaltningen meddeler i kraft af denne bestemmelse »i givet fald [det ansøgende selskab] sin midlertidige tilladelse, som derefter skal godkendes i kraft af en afgørelse truffet af Diputación Foral de Álava«.
- 193 Under den administrative procedure bekræftede den baskiske regering i et brev, der blev videregivet af Spaniens faste repræsentation ved Den Europæiske Union den 6. marts 1998, at »*hvis Demesa anmodede herom*, ville den nedsættelse af beskatningsgrundlaget, der er omhandlet i artikel 26 i Norma Foral, blive bragt i anvendelse over for virksomheden i medfør af denne bestemmelse« (Rettens fremhævelse)³.
- 194 Kommissionen har imidlertid ikke undersøgt spørgsmålet om, hvorvidt Demesa rent faktisk havde indgivet en anmodning i medfør af artikel 26, stk. 5, i Norma Foral nr. 24/1996. Kommissionen har heller ikke efterprøvet, om myndighederne i Álava havde givet den tilladelse, der kræves efter bestemmelsen.
- 195 Under sagen for Retten har sagsøgerne i sagerne T-127/99 og T-148/99 desuden forklaret — uden at være blevet modsagt af Kommissionen på dette punkt — at på det tidspunkt, hvor den omtvistede beslutning blev vedtaget, kunne Demesa ikke længere nyde godt af den nedsættelse af beskatningsgrundlaget, der er omhandlet i artikel 26 i Norma Foral nr. 24/1996. Sagsøgerne har i den henseende henvist til artikel 25 i selskabsskatteloven (Reglamento del Impuesto sobre Sociedades), hvorefter en virksomhed, der ønsker at opnå en nedsættelse af beskatningsgrundlaget, skal fremsætte en anmodning herom inden tre måneder efter at aktiviteterne er påbegyndt.

3 — Punkt 70 i svarskriftet i sag T-127/99.

196 Det følger af det foregående, at Kommissionen har begået en faktisk fejl derved, at den i den anfægtede beslutning har konstateret, at den nedsættelse af beskatningsgrundlaget, der er omhandlet i artikel 26 i Norma Foral nr. 24/1996, var blevet iværksat til fordel for Demesa.

197 Det følger heraf, at artikel 1, litra e), i den anfægtede beslutning i sagerne T-127/99 og T-148/99 bør annulleres. I samme sager skal artikel 2, stk. 1, litra b), i den anfægtede beslutning annulleres, for så vidt som Kongeriget Spanien derved pålægges at fjerne fordelene ved den angivelige støtte, som Demesa har modtaget i medfør af den anfægtede beslutnings artikel 1, litra e).

Sjette led vedrørende manglende fordrejning af konkurrencen og manglende påvirkning af samhandelen inden for Fællesskabet samt manglende begrundelse på disse punkter

198 Dette led er blevet fremført i sag T-148/99 og i form af en tilsidesættelse af traktatens artikel 190 ligeledes i sag T-127/99.

199 Sagsøgeren i sag T-148/99 har gjort gældende, at en foranstaltning, der ikke påvirker konkurrencen på en reel og mærkbar måde, ikke udgør ulovlig statsstøtte efter traktatens artikel 92, stk. 1. Sagsøgeren har i denne forbindelse henvist til Domstolens praksis (Domstolens dom af 25.6.1970, sag 47/69, Frankrig mod Kommissionen, Sml. s. 73, org.ref.: Rec. s. 487, præmis 16, præmis 18 i dommen i sagen Tyskland mod Kommissionen, der er nævnt ovenfor i præmis 18, og af 2.2.1988, forenede sager 67/85, 68/85 og 70/85, Van der Kooy, Sml. s. 219, præmis 58), til Kommissionens meddelelse om de minimis-støtteordninger (EFT 1996 C 68, s. 9), til Kommissionens publikation »Konkurrenceregler i De Europæiske Fællesskaber«, bind II B, med titlen »Forklarende bemærkninger til statsstøtteregler (gældende pr. 1.12.1996)«. Kommissionen har

imidlertid ikke i tilstrækkeligt omfang undersøgt spørgsmålet om, hvorvidt de foranstaltninger, som Demesa har nydt godt af, har medført en mærkbar konkurrencefordrejning, der har påvirket samhandelen mellem medlemsstaterne, som omhandlet i traktatens artikel 92, stk. 1. Sagsøgeren i sag T-127/99 er af den opfattelse, at Kommissionen har undladt at udføre en konkret undersøgelse af virkningen af de omtvistede foranstaltninger på konkurrencen og på samhandelen mellem medlemsstaterne.

200 Sagsøgerne i sagerne T-127/99 og T-148/99 har gjort gældende, at den anfægtede beslutning på disse punkter er utilstrækkeligt begrundet.

201 Retten skal bemærke, at det i henhold til traktatens artikel 92, stk. 1, kun er statsstøtte, der »påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne«, og som »fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene«, der er uforenelig med fællesmarkedet. Selv om det i visse tilfælde kan fremgå af selve de omstændigheder, hvorunder støtten ydes, at den kan påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne og fordreje eller true med at fordreje konkurrencevilkårene, påhviler det i det mindste Kommissionen at angive disse omstændigheder i beslutningens begrundelse (Domstolens dom af 19.10.2000, forenede sager C-15/98 og C-105/99, Italien og Sardegna Lines mod Kommissionen, Sml. I, s. 8855, præmis 66 og de deri nævnte henvisninger).

202 I den anfægtede beslutnings punkt V.1 har Kommissionen forklaret, hvorfor den mener, at den støtte, som Demesa har modtaget, påvirker konkurrencen og samhandelen mellem medlemsstaterne. Kommissionen har først anført, at ifølge Demesas forretningsplan skal selskabet fremstille 600 000 kombinerede køle-/fryseskabe om året (punkt V.1, første afsnit). Dernæst har den anført, at markedet for køleskabe og fryseri i Vesteuropa er mættet (den anfægtede beslutnings punkt V.1, fjerde afsnit). Der er en overkapacitet på dette marked, der anslås til 5 000 000 enheder i 1997 (punkt V.1, sjette afsnit). Henset til, at Demesa »senest i 1999 [skal] nå op på en årlig produktionskapacitet på 600 000 enheder, hvoraf 30% skal afsættes på det spanske marked, og de resterende 70%

på andre markeder (i første omgang det franske og det britiske)« (den anfægtede beslutnings punkt V.1, første afsnit), og at »der er tale om en betydelig samhandel mellem medlemsstaterne«, konkluderer Kommissionen, at »enhver støtteforanstaltning nødvendigvis [vil] påvirke samhandelen og konkurrencen« (den anfægtede beslutning, punkt V.1, sidste afsnit).

203 Det følger heraf, at beslutningen indeholder en tilstrækkelig begrundelse for, at Kommissionen anser de omtvistede foranstaltninger for at fordreje eller true med at fordreje konkurrencevilkårene og påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne. Denne del af den anfægtede beslutning opfylder således kravene i traktatens artikel 190.

204 For så vidt angår Kommissionens vurdering af, at den støtte, som Demesa har modtaget, fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene og påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne som forudsat i traktatens artikel 92, stk. 1, bemærkes, at det fremgår af retspraksis (Domstolens dom af 17.9.1980, sag 730/79, Philip Morris mod Kommissionen, Sml. s. 2671, præmis 11 og 12, af 13.3.1985, forenede sager 296/82 og 318/82, Nederlandene og Leeuwarder Papierwarenfabrik mod Kommissionen, Sml. s. 809, præmis 47 og 48 i dommen i sagen Belgien mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 162, og præmis 48-50 i dommen i sagen Vlaams Gewest mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 50), at enhver støtte, der ydes til en virksomhed, der opererer på Fællesskabets marked, er egnet til at fordreje konkurrencevilkårene og påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne.

205 Det er imidlertid allerede blevet fastslået, at Kommissionen med rette har kunnet konkludere, at Demesa har nydt godt af forskellige statsstøtteelementer. Det er endvidere ikke blevet bestridt, at Demesa ifølge sin forretningsplan skal producere 600 000 kombinerede køle-/fryseskabe årligt. Det er ligeledes ubestridt, at andre producenter af køleskabe og fryserer er aktive på Fællesskabets marked, og at det i Demesas forretningsplan er fastsat, at virksomheden skal eksportere en stor del af sin produktion til andre medlemsstater, navnlig til Frankrig og Storbritannien.

- 206 I Demesas forretningsplan er det desuden fremhævet, at »udbuddet er for stort på hjemmemarkedet«⁴.
- 207 Under disse omstændigheder har Kommissionen med rette kunnet konstatere, at den støtte, der er ydet til Demesa, »påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne« og fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene i traktatens artikel 92, stk. 1's forstand.
- 208 Uanset at Kommissionen i sin publikation, »Forklarende bemærkninger til statsstøtteregele«, nævnt ovenfor i præmis 199, har anført, at »støtten skal have en mærkbar indvirkning på konkurrencen«, før den rammes af forbuddet i traktatens artikel 92, stk. 1, forholder det sig ikke desto mindre således, at Kommissionen under henvisning til meddelelsen om de minimis-støtteordninger, der er omtalt ovenfor i præmis 199, har fastsat en grænse for støtten på 100 000 EUR, der er langt overskredet i den foreliggende sag (jf. i denne retning Domstolens dom af 19.9.2000, sag C-156/98, Tyskland mod Kommissionen, Sml. I, s. 6857, præmis 39-41).
- 209 For så vidt angår sagsøgernes argumenter i sagerne T-127/99 og T-148/99, hvorefter konkurrencen er blevet skærpet derved, at der er kommet en ny producent af køle-/fryseskabe ind på det spanske marked, bemærkes, at etableringen af en ny virksomhed altid påvirker konkurrencestrukturen. De baskiske myndigheders ydelse af forskellige former for støtte kan imidlertid påvirke samhandelen og fordreje konkurrencen på det pågældende marked i den foreliggende sag.
- 210 Under den skriftlige forhandling har sagsøgeren i sag T-148/99 forklaret, at virksomhedens produktion hovedsageligt er bestemt til tredjelande, nemlig Nordafrika og de arabiske lande. De fordele, som virksomheden er blevet tildelt, kan derfor ikke påvirke samhandelen og fordreje konkurrencevilkårene på Fællesskabets marked.

4 — »Mercado interior con exceso de oferta«.

- 211 Det fremgår imidlertid af Demesas forretningsplan for 1996, at man på daværende tidspunkt regnede med, at virksomheden skulle eksportere 60-65% af sin produktion, navnlig til Frankrig og Det Forenede Kongerige. Under retsmødet forklarede sagsøgeren i sag T-148/99, at eksporten udviklede sig anderledes end forventet i forretningsplanen.
- 212 Hertil bemærkes, at under et annullationssøgsmål i medfør af artikel 230 EF skal lovligheden af en fællesskabsretsakt bedømmes efter de faktiske og retlige omstændigheder på det tidspunkt, da retsakten blev udstedt (præmis 86 i dommen i sagen Alitalia mod Kommissionen, nævnt i præmis 126 ovenfor).
- 213 Da Demesa overhovedet ikke har reageret under den administrative procedure, har Kommissionen imidlertid i den anfægtede beslutning med rimelighed kunnet støtte sig på Demesas forretningsplan med henblik på at vurdere virkningen af den støtte, Demesa er blevet tildelt, på samhandelen mellem medlemsstaterne og på konkurrencen.
- 214 Under alle omstændigheder har sagsøgeren i sag T-148/99 ikke bestridt, at en betydelig del af virksomhedens produktion afsættes på det spanske marked. Under retsmødet oplyste sagsøgeren, at der var tale om 50-60%. Da importen af køleskabe/frysere imidlertid udgør 30% af det spanske marked (ifølge Demesas forretningsplan), har Demesas produktion nødvendigvis påvirket chancerne for de konkurrerende virksomheder, der er etableret i andre medlemsstater, for at eksportere deres produkter til det spanske marked. Uanset, at en betydelig del af Demesas produktion er bestemt til eksport til tredjelande, befinder Demesa sig i direkte konkurrence med andre selskaber, der er etableret i Fællesskabet, for så vidt angår eksporten til disse tredjelande.
- 215 De fordele, som Demesa har fået tildelt, kan således påvirke samhandelen og fordreje konkurrencevilkårene (jf. i denne retning Domstolens dom af 8.3.1988,

forenede sager 62/87 og 72/87, Exécutif régional wallon og Glaverbel mod Kommissionen, Sml. s. 1573, præmis 13, af 13.7.1988, sag 102/87, Frankrig mod Kommissionen, Sml. s. 4067, præmis 19, og præmis 47 i dommen i sagen Belgien mod Kommissionen, nævnt i præmis 162 ovenfor).

- 216 Sagsøgeren i sag T-148/99 har endvidere kritiseret den omstændighed, at Kommissionen har undersøgt de omtvistede foranstaltningers indvirkning på konkurrencen ved udelukkende at støtte sig på oplysninger, som klagerne er fremkommet med under den administrative procedure. På baggrund af disse oplysninger har Kommissionen i den anfægtede beslutning med urette lagt til grund, at det spanske marked for køleskabe befandt sig i en situation med overkapacitet. Under henvisning til en rapport fra Master Cadena af 1. juli 1998 har sagsøgeren i sag T-148/99 gjort gældende, at markedet reelt befandt sig i en ekspansionsfase, der umiddelbart fulgte efter en generel krise på markedet for elektrisk køkkenudstyr.
- 217 Retten skal bemærke, at Kommissionen i den foreliggende sag har indledt en undersøgelse, efter at den havde modtaget flere klager over den støtte, som Demesa havde fået tildelt. Da Kommissionen har haft en stærk formodning om, at støtten ikke var forenelig med fællesmarkedet, indledte den proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2, med henblik på at indsamle alle de oplysninger, der skulle til for at kunne træffe en endelig beslutning i denne sag. Demesa, der ikke fandt det nødvendigt at afgive bemærkninger under den administrative procedure, kan ikke bebrejde Kommissionen for i den anfægtede beslutning at have støttet sig på oplysninger i de nævnte klageskrivelser, der ikke er blevet imødegået af oplysninger, der er fremkommet, efter at den besluttede at indlede proceduren i henhold til traktatens artikel 93, stk. 2.
- 218 Hvad angår rapporten fra Master Cadena må det konstateres, at den udelukkende indeholder tal for salget i Spanien, og at den ikke indeholder oplysninger om produktionskapaciteten. Desuden må det konstateres, at det i Demesas forretningsplan betegnes som et »svagt punkt«⁵, at »udbuddet er for stort på hjemmemarkedet«⁶.

5 — »Punto débil«.

6 — »Mercado interior con exceso de oferta«.

- 219 Selv hvis det fremgik af rapporten fra Master Cadena, at der ikke er overskuds-kapacitet på det marked, hvorpå Demesa opererer — hvilket ikke er tilfældet — ville dette under alle omstændigheder ikke kunne svække Kommissionens konklusion om, at den støtte, som Demesa har modtaget, påvirker samhandelen og konkurrencen. Det bemærkes i denne forbindelse, at en væsentlig støtte, som den, der er tale om i det foreliggende tilfælde, som en virksomhed har fået tildelt med henblik på i en medlemsstat at kunne påbegynde produktionen af en bestemt vare, på et konkurrencebetonet marked bevirker, at chancerne for de virksomheder, der er etableret i de øvrige medlemsstater, for at eksportere deres produkter til denne medlemsstats marked herved bliver formindskede. En sådan støtte kan således påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne og fordreje konkurrencevilkårene (jf. i denne retning præmis 13 i dommen i sagen *Exécutif régional wallon og Glaverbel mod Kommissionen*, nævnt i præmis 215 ovenfor, præmis 19 i dommen af 13.7.1988, *Frankrig mod Kommissionen* nævnt i præmis 215 ovenfor, og præmis 47 i dommen i sagen *Belgien mod Kommissionen*, nævnt i præmis 162 ovenfor).
- 220 Sagsøgerne i sagerne T-127/99 og T-148/99 har anført, at Demesa er den eneste virksomhed, der udelukkende beskæftiger sig med fremstillingen af »no frost«-køleskabe. Kommissionen burde have taget hensyn til denne omstændighed i den anfægtede beslutning. Sagsøgerne i sag T-129/99 har anført, at markedet for frysere afviger fra markedet for køleskabe.
- 221 Selv hvis det blev lagt til grund, at markedet for frysere afviger fra markedet for køleskabe, og at Demesa udelukkende beskæftiger sig med fremstillingen af »no frost«-køleskabe, har parterne ikke forklaret, hvordan disse forhold skulle kunne afsvække Kommissionens konklusion om, at den støtte, der er ydet til Demesa, påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne og fordrejer konkurrencen. Argumentet bør derfor forkastes.
- 222 Sagsøgeren i sag T-148/99 har fremført, at Kommissionen fuldstændig har undladt at undersøge markedet ud fra et lodret perspektiv. Kommissionen har

ikke undersøgt den virkning, som de omtvistede foranstaltninger har haft på leverandører og underleverandører, samt den virkning, som disse foranstaltninger har haft på forbrugerne af elektrisk køkkenudstyr.

- 223 Som Kommissionen har understreget, omfatter en undersøgelse af, om statsstøtte er i overensstemmelse med traktatens bestemmelser, imidlertid ikke en vurdering af grunde, der eventuelt kunne berettige en individuel undtagelse fra en aftale, en praksis eller en konkurrencebegrænsende beslutning i overensstemmelse med EF-traktatens artikel 85, stk. 3 (nu artikel 81, stk. 3, EF). Når Kommissionen har løftet bevisbyrden for, at den støtte, der er ydet til Demesa, fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencen (vandret) i den forstand, hvori udtrykkene er anvendt i traktatens artikel 92, stk. 1, og for at den omhandlede støtte kan påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne, er de alle, uden undtagelse, uforenelige med fællesmarkedet.
- 224 Endelig har sagsøgerne i sagerne T-127/00 og T-148/00 gjort opmærksom på, at Kommissionen for at kunne bedømme virkningen af de omtvistede foranstaltninger burde have undersøgt, hvordan markedet reagerede, da Demesa kom ind herpå, og ikke, hvordan markedet fungerede før dette tidspunkt.
- 225 Dette argument bør ligeledes forkastes. Dersom Kommissionen nemlig havde været forpligtet til i beslutningen at godtgøre den faktiske virkning af allerede ydet støtte, ville det være ensbetydende med, at man begunstigede de medlemsstater, der yder støtte under tilsidesættelse af underretningspligten ifølge traktatens artikel 93, stk. 3, på de medlemsstaters bekostning, der giver underretning om en projekteret støtte (Domstolens dom af 14.2.1990, sag C-301/87, Frankrig mod Kommissionen, Sml. I, s. 307, præmis 33). Kommissionen er derfor ikke forpligtet til at foretage en ajourført vurdering vedrørende virkningerne på konkurrencen og påvirkningen af samhandelen mellem medlemsstaterne af støtte, som Kommissionen ikke har modtaget underretning om, og som allerede er iværksat (dom af 14.2.1990, Frankrig mod Kommissionen, præmis 33, og præmis 48 i dommen i sagen Belgien mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 162).

226 Det fremgår af samtlige ovenstående bemærkninger, at sidste led i første anbringende ligeledes bør forkastes.

II — *Andet anbringende vedrørende en tilsidesættelse af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning og af retssikkerhedsprincippet*

227 For så vidt angår den støtte, der er omhandlet i den anfægtede beslutnings artikel 1, litra c), bemærkes for det første, at sagsøgerne i sagerne T-129/99 og T-148/99 har gjort gældende, at beslutningen af 12. december 1996, hvorved den generelle støtteordning Ekimen blev godkendt med den samme ordlyd som den, de nationale myndigheder havde anmeldt til Kommissionen, dvs. den ordlyd, den havde i det dekret, der blev kundgjort i *Boletín Oficial del País Vasco*, udgør en særlig garanti for, at enhver støtte, der ydes inden for rammerne af denne ordning, er i overensstemmelse med fællesmarkedet. Sagsøgerne har understreget den omstændighed, at Kommissionen godkendte Ekimen-programmet kort tid før, Demesa etablerede sig i Álava.

228 Retten skal bemærke, at Kommissionen, når den får forelagt en individuel støtteforanstaltning, som hævdes at være truffet i medfør af en tidligere godkendt støtteordning, ikke uden videre kan bedømme støtteforanstaltningen umiddelbart i forhold til traktaten. Kommissionen skal — før den indleder nogen form for procedure — kontrollere, om støtten falder ind under den generelle ordning og opfylder de betingelser, der er fastsat i beslutningen om at godkende den generelle ordning. I modsat fald ville Kommissionen i forbindelse med sin undersøgelse af hver enkelt individuel støtte efterfølgende kunne ændre sin beslutning om at godkende støtteordningen, hvilket i sig selv forudsætter en undersøgelse i forhold til traktatens artikel 92. Dette ville bringe overholdelsen af princippet om beskyttelse af den berettigede forventning og retssikkerhedsprincippet i fare, såvel for medlemsstaterne som for de erhvervsdrivende, eftersom Kommissionen til enhver tid ville kunne anfægte individuelle støtteforanstaltninger, som fuldt ud er i overensstemmelse med beslutningen om at godkende støtteordningen (Domstolens dom af 5.10.1994, sag C-47/91, Italien mod Kommissionen, Sml. I, s. 4635, præmis 24 og Rettens dom af 27.4.1995, sag T-442/93, AAC m.fl. mod Kommissionen, Sml. II, s. 1329, præmis 86).

- 229 Kommissionen har imidlertid med rette konstateret, at den individuelle støtte, der er tildelt i medfør af Ekimen-programmet, ikke fuldt ud er omfattet af dens beslutning af 12. december 1996 om at godkende den generelle støtteordning (jf. præmis 127 ovenfor). Under disse omstændigheder kunne Kommissionen uden at krænke princippet om beskyttelse af den berettigede forventning og retssikkerhedsprincippet anse den støtte, der var ydet i medfør af Ekimen-programmet, for at udgøre en ny støtte, i det omfang den overskred det støtteloft, der var fastsat i godkendelsesbeslutningen (jf. i denne retning præmis 26 i dommen af 5.10.1994 i sagen Italien mod Kommissionen, nævnt ovenfor i præmis 228).
- 230 Sagsøgerne kan ikke få medhold i, at beslutningen af 12. december 1996, hvorved Ekimen-programmet blev godkendt, og den anfægtede beslutning hviler på en urigtig fortolkning af Ekimen-dekretet. Kommissionens fortolkning af dekretet i de to beslutninger er nemlig i overensstemmelse med dekretets ånd og tekst (jf. ovenfor i præmis 118-124).
- 231 Endelig må det konstateres, at sagsøgerne ikke har fremført noget moment, der kan godtgøre, at Kommissionen har givet anledning til begrundede forventninger hos sagsøgerne, for så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt støtteelementer, der ikke var omfattet af beslutningen af 12. december 1996, hvorved Ekimen-programmet blev godkendt, var forenelig med fællesmarkedet (jf. i denne retning Rettens dom af 31.3.1998, sag T-129/96, Preussag Stahl mod Kommissionen, Sml. II, s. 609, præmis 78).
- 232 Det fremgår af ovenstående bemærkninger, at det første argument bør forkastes.
- 233 For det andet har sagsøgerne i sagerne T-127/99 og T-148/99 for så vidt angår skattelettelsen anført, at Kommissionen den 10. maj 1993 vedtog beslutning 93/337/EØF om en ordning for investeringsstøtte i form af skattelettelser i Baskerlandet (EFT L 134, s. 25), og navnlig Norma Foral nr. 28/1998, hvori den erklærede, at visse skatteforanstaltninger, der var fastsat i den pågældende

Norma Foral, bl.a. en skattelettelse for foretagne investeringer, udgør statsstøtte, der er uforenelig med fællesmarkedet, idet støtten er i strid med EF-traktatens artikel 52 (efter ændring nu artikel 43 EF). De forskrifter, der var nødvendige for at tilpasse den regionale lovgivning til beslutning 93/337, var blevet udarbejdet, og Kommissionen meddelte ved skrivelse af 3. februar 1995 officielt de spanske myndigheder, at den kunne tilslutte sig den vedtagne løsning. Da uoverensstemmelsen med fællesskabsretten således var fjernet, var både de spanske myndigheder og Kommissionen selv af den opfattelse, at problemet i forbindelse med denne statsstøtte var løst. De pågældende sagsøgere har hævdet, at Kommissionen af denne årsag aldrig har indledt en procedure vedrørende statsstøtte eller haft indvendinger imod lignende skattemæssige bestemmelser, der blev vedtaget efterfølgende. Ifølge disse sagsøgere følger det heraf, at Kommissionen har skabt en berettiget forventning hos Demesa samt hos enhver anden erhvervsdrivende, der er underlagt den relevante nationale lovgivning, om, at de skattemæssige foranstaltninger, som Diputación Foral di Álava havde truffet, var godkendt af Kommissionen, for så vidt som de ikke indebar nogen tilsidesættelse af traktatens artikel 52.

234 Retten må imidlertid konstatere, at uanset om Kommissionens skrivelse af 3. februar 1995 skal fortolkes således, at det i skrivelsen fastslås, at Norma Foral nr. 28/1988 for fremtiden er forenelig med fællesmarkedet, blev den skattelettelse, der er omhandlet i den anfægtede beslutnings artikel 1, litra d), ikke indført ved denne Norma Foral og er følgelig hverken omfattet af beslutning 93/337 eller af skrivelsen af 3. februar 1995. Den i den anfægtede beslutning omtvistede skattelettelse blev nemlig indført ved Norma Foral nr. 22/1994. Denne skattelettelse udgør således en ny støtte, der burde have været anmeldt til Kommissionen i henhold til traktatens artikel 93, stk. 3 (jf. i denne retning præmis 13 i dommen i sagen Namur-Les assurances du crédit, nævnt i præmis 173 ovenfor).

235 Det er imidlertid ubestridt, at den skattelettelse, der er omhandlet i den anfægtede beslutning, er blevet indført uden forudgående anmeldelse til Kommissionen i strid med traktatens artikel 93, stk. 3.

236 Disse omstændigheder er tilstrækkelige til at forkaste dette argument. Det fremgår således af fast retspraksis, at anerkendelsen af en berettiget forventning

principielt forudsætter, at støtten er ydet under overholdelse af proceduren i henhold til traktatens artikel 93, hvilket ikke har været tilfældet i denne sag. Det forudsættes nemlig, at en omhyggelig erhvervsdrivende og en omhyggelig regional myndighed normalt er i stand til at sikre sig, at denne procedure er blevet fulgt (Domstolens dom af 20.9.1990, sag C-5/89, Kommissionen mod Tyskland, Sml. I, s. 3437, præmis 17, og Rettens dom af 15.9.1998, forenede sager T-126/96 og T-127/96, BFM og EFIM mod Kommissionen, Sml. II, s. 3437, præmis 69).

237 Det kan oven i købet tilføjes, at de sagsøgere, der har fremført dette argument, har anlagt en urigtig fortolkning af beslutning 93/337. I denne beslutning har Kommissionen nemlig ikke blot kvalificeret den omtvistede støtte som værende uforenelig med fællesmarkedet, fordi den var i strid med traktatens artikel 52, men også fordi den ikke overholdt kravene til de former for støtte, der er tilladt, bl.a. regionalstøtte, sektorstøtte, støtte til små og mellemstore virksomheder (SMV'er) samt fællesskabsreglerne om kumulering af støtte med forskelligt sigte (punkt V i beslutning 93/337). Hvad angår skrivelsen af 3. februar 1995 må det konstateres, at Kommissionen deri kun har noteret sig, at den pågældende skatteordning ikke længere er i strid med traktatens artikel 52. Den kommenterer ikke spørgsmålet om, hvorvidt den pågældende ordning overholder kravene til godkendelse af de forskellige former for støtte, der er nævnt i beslutning 93/337.

238 Det følger heraf, at Kommissionen ikke har kunnet skabe en berettiget forventning hos sagsøgerne om, at den skattelettelse, der er indført ved Norma Foral nr. 22/1994, skulle betragtes som værende forenelig med fællesmarkedet, uanset om det skulle vise sig, at den var analog med den skattelettelse, der blev indført i forbindelse med den skattemæssige foranstaltning, der er genstand for Kommissionens beslutning nr. 93/337, og for dens skrivelse af 3. februar 1995.

239 Det andet anbringende bør således også forkastes.

III — *Tredje anbringende om en tilsidesættelse af traktatens artikel 190*

- 240 Sagsøgerne i sagerne T-127/99, T-129/99 og T-148/99 har anført, at vurderingen i henhold til traktatens artikel 92, stk. 1, af de forskellige foranstaltninger, der er omfattet af den anfægtede beslutnings dispositive del, er utilstrækkeligt begrundet.
- 241 Indledningsvis bemærkes, at den begrundelse, som kræves i henhold til traktatens artikel 190, skal tilpasses karakteren af den pågældende retsakt og klart og utvetydigt angive de betragtninger, som den institution, der har udstedt den anfægtede retsakt, har lagt til grund, således at de berørte parter kan få kendskab til grundlaget for den trufne foranstaltning, og Fællesskabets retsinstanser kan udøve deres prøvelsesret. Det følger i øvrigt af denne praksis, at det ikke kræves, at begrundelsen angiver alle de forskellige relevante faktiske og retlige momenter, da spørgsmålet, om en beslutnings begrundelse opfylder kravene efter traktatens artikel 190, ikke blot skal vurderes i forhold til ordlyden, men også til den sammenhæng, hvori den indgår, samt under hensyn til alle de retsregler, som gælder på det pågældende område (Domstolens dom af 29.2.1996, sag C-56/93, Belgien mod Kommissionen, Sml. I, s. 723, præmis 86 og den deri nævnte retspraksis).
- 242 Hvad angår spørgsmålet om, hvorvidt en foranstaltning skal anses for støtte, forudsætter begrundelsespligten, at det skal angives, af hvilke grunde Kommissionen anser den pågældende støtteforanstaltning for at være omfattet af traktatens artikel 92, stk. 1 (præmis 64 i dommen i sagen Vlaams Gewest mod Kommissionen, nævnt i præmis 50 ovenfor, sag T-16/96, Cityflyer Express mod Kommissionen, Sml. II, s. 757, præmis 66, og præmis 59 i dommen i sagen CETM mod Kommissionen, nævnt i præmis 144 ovenfor).
- 243 Sagsøgerne i sagerne T-129/99 og T-148/99 har for det første anført, at den anfægtede beslutning ikke indeholder nogen definition af det marked, der er berørt af den statsstøtte, som Demesa angiveligt har fået tildelt. I den anfægtede

beslutning angives det ikke, om det berørte marked er markedet for elektrisk køkkenudstyr, for hårde hvidevarer, for køleskabe eller et andet marked. Sagsøgeren i sag T-148/99 har tilføjet, at definitionen af det berørte marked er absolut nødvendig for at kunne vurdere den indvirkning, som en foranstaltning, der kan kvalificeres som statsstøtte, kan have på konkurrencen.

- 244 Sagsøgerne i sagerne T-127/99 og T-148/99 har hævdet, at Demesa er den eneste virksomhed, der udelukkende beskæftiger sig med fremstilling af »no frost«-køleskabe. I den anfægtede beslutning tages der imidlertid ikke hensyn til denne omstændighed. Sagsøgerne i sag T-129/99 har anført, at markedet for fryserne afviger fra markedet for køleskabe.
- 245 Retten kan konstatere, at det fremgår af begrundelsen til den anfægtede beslutning (punkt V.1), at Kommissionen har defineret markedet for køleskabe og fryserne i Europa som det relevante marked. Markedet forventes ikke at vokse, »idet husstandene har tendens til at erstatte særskilte køleskabe og fryserne med kombinerede køle-/fryseskabe« (den anfægtede beslutnings punkt V.1, fjerde afsnit). Den anfægtede beslutnings punkt V.1 indeholder en detaljeret beskrivelse af det pågældende marked og opfylder dermed kravene i traktatens artikel 190.
- 246 Sagsøgeren i sagerne T-127/99 har for det andet anført, at Kommissionen i den anfægtede beslutning har opregnet de momenter, der har ført den til at anse de skattemæssige foranstaltninger, der er omhandlet i artikel 1, litra d), og litra e), for at være selektive. I den anfægtede beslutning er det ikke angivet, om alle de momenter, der er fremført vedrørende henholdsvis ordningen med skattelettelser og ordningen med nedsættelse af beskatningsgrundlaget, udgør et indicium for, at disse foranstaltninger er af selektiv karakter, eller om et enkelt af disse elementer er tilstrækkeligt til at kvalificere foranstaltningerne som statsstøtte i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i traktatens artikel 92, stk. 1.

- 247 Dette argument må ligeledes forkastes. Det fremgår nemlig af den anfægtede beslutning (punkt V.2.4.1, 12.-18. afsnit og punkt V.2.4.2, 16.-17. afsnit), at det forhold, at der forefindes ét element, der peger på foranstaltningens selektive karakter, er tilstrækkeligt til at udelukke, at der er tale om en generel foranstaltning.
- 248 Sagsøgerne i sagerne T-127/99 og T-148/99 har for det tredje hævdet, at Kommissionens påstand om, at de omtvistede skattemæssige foranstaltninger ikke kan begrundes i skattesystemets karakter eller opbygning, ikke er tilstrækkeligt begrundet. Kommissionen har overhovedet ikke undersøgt dette spørgsmål.
- 249 Hertil skal Retten bemærke, at Kommissionen i den anfægtede beslutnings punkt V.2.4.2, 17. afsnit, har forklaret, at når en selektiv skattemæssig foranstaltning forfølger et industripolitisk formål, kan denne foranstaltning ikke anses for at være i overensstemmelse med det pågældende skattesystems karakter eller opbygning. Beslutningens begrundelse har således gjort det muligt for sagsøgerne at få kendskab til, hvorfor Kommissionen fandt, at de skattemæssige foranstaltninger, der er omhandlet i den anfægtede beslutning, ikke var berettiget på grund af det pågældende skattesystems karakter eller opbygning.
- 250 Som Kommissionen har fremhævet, udgør en berettigelse på grund af det pågældende skattesystems karakter eller opbygning desuden en undtagelse fra forbuddet mod statsstøtte, og den må følgelig fortolkes strengt. Da de spanske myndigheder under den administrative procedure ikke har fremført noget argument vedrørende spørgsmålet, om de omtvistede foranstaltninger er i overensstemmelse med de principper, der regulerer det berørte skattesystem, var Kommissionen end ikke forpligtet til at begrunde sin beslutning på dette punkt (jf. i denne retning præmis 27 i generaladvokat Ruiz-Jarabo Colomers forslag til afgørelse i den sag, der gav anledning til dommen af 19.5.1999 i sagen Italien mod Kommissionen, nævnt i præmis 164 ovenfor).

- 251 Dette sidste argument bør således også forkastes.
- 252 Det følger af alle de ovenstående bemærkninger, at det tredje anbringende også bør forkastes.

IV — Fjerde anbringende vedrørende tilsidesættelse af retten til kontradiktion

- 253 Sagsøgeren i sag T-148/99 har anført, at uanset om en procedure efter traktatens artikel 93, stk. 2, ikke er en procedure, der kan udmunde i sanktioner, forholder det sig ikke desto mindre således, at den kan have alvorlige økonomiske konsekvenser for de virksomheder, der har modtaget den pågældende støtte. Under henvisning til retspraksis (Domstolens dom af 13.2.1979, sag 85/76, Hoffmann-La Roche mod Kommissionen, Sml. s. 461, og af 29.6.1994, sag C-135/92, Fiskano mod Kommissionen, Sml. I, s. 2885, samt Rettens dom af 6.12.1994, sag T-450/93, Lisretal mod Kommissionen, Sml. II, s. 1177, og af 19.6.1997, sag T-260/94, Air Inter mod Kommissionen, Sml. II, s. 997) har sagsøgeren anført, at Kommissionen burde have meddelt, at den agtede at indlede proceduren efter traktatens artikel 93, stk. 2, og at Kommissionen burde have fastsat en frist under denne procedure til, at sagsøgeren kunne knytte bemærkninger til de kendsgerninger og de omstændigheder, der gjordes gældende, samt de dokumenter, som Kommissionen påberåbte sig til støtte for sin konklusion om, at fællesskabsretten var blevet tilsidesat. Desuden burde der have været afholdt en særlig høring af sagsøgeren.
- 254 Hertil skal Retten bemærke, at den administrative procedure på statsstøtteområdet kun indledes over for den berørte medlemsstat. I det foreliggende tilfælde er den anfægtede beslutning rettet til Kongeriget Spanien, og det er ubestridt, at Kongeriget Spaniens ret til kontradiktion er blevet respekteret under den administrative procedure.

- 255 Under en administrativ procedure på statsstøtteområdet anses en støttemodtager som sagsøgeren i sag T-148/99 for at være en »interesseret part« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i traktatens artikel 93, stk. 2. De »interesserede parter« har imidlertid ikke den ret, der påberåbes inden for rammerne af dette anbringende. De berørte parter, der på ingen måde kan påberåbe sig den ret til kontradiktion, der tilkommer de personer, der er genstand for undersøgelsen, har kun ret til at blive inddraget i den administrative procedure (Rettens dom af 25.6.1998, forenede sager T-371/94 og T-394/94, British Airways m.fl. og British Midland Airways mod Kommissionen, Sml. II, s. 2405, præmis 60 og 61). I den anledning har de i medfør af traktatens artikel 93, stk. 2, ret til at fremsætte deres bemærkninger i løbet af den undersøgelsesfase, der er omhandlet i bestemmelsen.
- 256 Det er imidlertid ubestridt, at Kommissionen har opfordret »de interesserede parter« til at fremsætte deres bemærkninger til de foranstaltninger, der er omfattet af de to meddelelser, der blev offentliggjort i EF-Tidende (jf. præmis 25 og 27 ovenfor).
- 257 Uanset at sagsøgeren i sag T-148/99 ikke har reageret på disse meddelelser, må det konstateres, at sagsøgeren ligesom de øvrige interesserede parter har været opfordret til fremsætte sine bemærkninger under den administrative procedure. De formelle rettigheder, som sagsøgeren i sag T-148/99 udleder af traktatens artikel 93, stk. 2, har således været respekteret.
- 258 Sagsøgerne i sag T-129/99 har gjort gældende, at deres ret til kontradiktion er blevet krænkede i forbindelse med, at Kommissionen under den administrative procedure ikke henviste til en eventuel overtrædelse af Ekimen-dekretets artikel 7, litra d).
- 259 Det bemærkes hertil, at Kommissionen i den anfægtede beslutning fandt, at der ikke i henhold til Ekimen-dekretets artikel 7, litra d), kunne ydes støtte til det udstyr, som Demesa havde overdraget til tredjemand (den anfægtede beslutnings punkt V.2.3, sidste afsnit).

260 Dette argument er uden genstand, eftersom det allerede er blevet konstateret, at den anfægtede beslutnings artikel 1, litra c), bør annulleres, for så vidt som den udelukker dette udstyr fra de støtteberettigede omkostninger i henhold til Ekimen-støtteordningen (jf. præmis 138 ovenfor).

261 Det følger af det ovenstående, at det fjerde anbringende er grundløst.

V — Femte anbringende vedrørende tilsidesættelse af traktatens artikel 92, stk. 3

262 Sagsøgerne i sag T-129/99 har for det første anført, at Kommissionen med urette har afvist at betragte den støtte, der er omhandlet i den anfægtede beslutnings artikel 1, litra a)-c), som regionalstøtte i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i traktatens artikel 92, stk. 3, litra c). De har herved anført, at den maksimale støtteintensitet i Baskerlandet er på 25% i NSÆ (den anfægtede beslutnings punkt II.3, tredje afsnit). Det tilskud på 25% i BSÆ, der er ydet til Demesa, svarer til en intensitet på 18,76% i NSÆ (den anfægtede beslutnings punkt II.4, sjette afsnit). Under disse omstændigheder svarer det tilskud på 20% BSÆ, som Kommissionen har godkendt inden for rammerne af Ekimen-programmet, til et tilskud på 15% i NSÆ, hvilket indebærer, at der skulle have været meddelt tilladelse til ydelse af et supplerende tilskud på 10% i NSÆ i medfør af traktatens artikel 92, stk. 3, litra c).

263 Det må konstateres, at Kommissionen i den anfægtede beslutning har anerkendt, at »Vitoria-Gasteiz [befinder] sig i en region, der i henhold til [traktatens artikel 92, stk. 3, litra c),] er berettiget til regionalstøtte. Støtteloftet for Baskerlandet er på 25% i [NSÆ] (35% for SMV)« (den anfægtede beslutning, s. 20, andet afsnit).

- 264 Det loft på 25% i NSÆ, som Kommissionen har fastsat for Baskerlandet, indebærer imidlertid udelukkende, at Kommissionen skal træffe en positiv beslutning for så vidt angår den baskiske regionalstøtte, der er omfattet af anvendelsesområdet for traktatens artikel 92, stk. 3, litra a) eller litra c), der respekterer dette loft. Det betyder ikke, at enhver individuel støtte, der ydes i Baskerlandet, automatisk er forenelig med fællesmarkedet, når blot støtten ikke overstiger dette loft.
- 265 Det bemærkes, at den eneste regionale støtteordning, som Kommissionen har godkendt, og som Demesa har nydt godt af i den foreliggende sag, er den støtteordning, der er indført ved Ekimen-dekretet. En del af den støtte, der er ydet til Demesa i medfør af dette dekret, har imidlertid karakter af »ny støtte, da den ikke er omfattet af en allerede godkendt støtteordning« (den anfægtede beslutning punkt V.2.3, 14. afsnit). De øvrige støtteformer, der er omhandlet i den anfægtede beslutning, er ikke omfattet af nogen generel ordning for regionalstøtte, der er godkendt af Kommissionen.
- 266 Under disse omstændigheder er det Rettens opfattelse, at Kommissionen i den anfægtede beslutning (s. 20, tredje og fjerde afsnit) med rette har kunnet konstatere, at støtten, hvis virkning, det har været påkrævet at undersøge på fællesskabsplan, er tildelt ved ad hoc-beslutninger.
- 267 Den omstændighed, at den omtvistede støtte er ydet ved ad hoc-beslutninger, udelukker imidlertid ikke, at den kan betragtes som regional støtte efter traktatens artikel 92, stk. 3, litra a), eller litra c) (jf. i denne retning Domstolens dom af 14.9.1994, forenede sager C-278/92, C-279/92 og C/280/92, Spanien mod Kommissionen, Sml. I, s. 4103, præmis 49).
- 268 I denne forbindelse må det konstateres, at sagsøgerne i sag T-129/99 ikke har hævdet, at den støtte, der er ydet til Demesa, er omfattet af undtagelses-

bestemmelsen i traktatens artikel 92, stk. 3, litra a). Ifølge disse sagsøgere har Kommissionen med urette afvist at anse den omhandlede støtte for at være regionalstøtte, der falder ind under anvendelsesområdet for traktatens artikel 92, stk. 3, litra c).

269 I den anfægtede beslutning har Kommissionen fundet, at den støtte, der er ydet til Demesa, af forskellige årsager ikke kan betragtes som regionalstøtte, der opfylder betingelserne i traktatens artikel 92, stk. 3, litra a). Kommissionen har for det første konstateret, at der er en overskydende produktionskapacitet på fællesskabsplan på markedet for køleskabe/frysere, der har ført til omstruktureringer med nedskæring af kapacitet eller overførelse af produktion med omfattende tab af arbejdspladser inden for Fællesskabet til følge. Den støtte, der er ydet til Demesa, bidrager således til en forværring af situationen (den anfægtede beslutning, s. 20, femte afsnit). På denne økonomiske baggrund er det Kommissionens vurdering, at den omhandlede støtte ikke vil give sig udslag i en nettoforøgelse af antallet af stillinger på fællesskabsplan, i Spanien og ikke i Baskerlandet, og den vil heller ikke medføre andre økonomiske fordele (den anfægtede beslutning, s. 20, sjette afsnit). Kommissionen har tilføjet, at det forhold, at »der i 1998 var en vis gunstig udvikling i efterspørgslen på fællesskabsmarkedet, intet [ændrer] ved den kendsgerning, at industrien stadig er ved at tilpasse sin overkapacitet i Fællesskabet ved at foretage kraftige nedskæringer i antallet af arbejdspladser« (den anfægtede beslutning, s. 20, sjette afsnit). Kommissionen har henvist til, at MCC-koncernen, der er etableret i Baskerlandet, nedlægger 120 stillinger, der er knyttet til fremstillingen af køleskabe, som følge af de dårlige konjunkturer inden for sektoren (den anfægtede beslutning, s. 20, sjette afsnit).

270 Sagsøgerne i sag T-129/99 har imidlertid draget den analyse, som Kommissionen har foretaget på dette punkt, og på hvilken dens konklusion, hvorefter støtten er uforenelig med fællesmarkedet er støttet, i tvivl. Dels påviser Master Cadena, der er førende inden for distributionen i denne sektor i Spanien, i den analyse af det spanske marked for elektrisk køkkenudstyr, som den har foretaget i sin rapport, at markedet for varige forbrugsgoder er steget med 5% i 1997 i forhold til 1996. Markedet for hårde hvidevarer er således forøget med 5,1% og markedet for køleskabe/frysere med 3,8%. Demesas indtog på det spanske marked har således

nemt kunnet blive absorberet. Dels påvises det ved hjælp af en række oplysninger, som er tilgået Kommissionen vedrørende køleskabssektoren, at med undtagelse af Tyskland og Østrig har der mellem 1996 og 1997 været en væsentlig stigning på omkring 10% på markedet i de fleste europæiske lande, en stigning, der har været endnu højere i Nederlandene, i Det Forenede Kongerige, i Spanien og i Norge. Den gennemsnitlige årlige stigning på køleskabsmarkedet er på 1,7%. Markedet er stærkt voksende i Skandinavien og i Østeuropa. Produktionen af køleskabe er steget med 10% i Spanien mellem 1995 og 1997.

271 Disse oplysninger stemmer ifølge sagsøgerne overens med de data, som Eurostat har fremlagt, og bekræfter, at produktionen af kombinerede køle-/fryseskabe er steget væsentligt i Spanien. Ifølge tidsskriftet »*Consumer Europe*« er detailsalget af køleskabe steget med 10% mellem 1996 og 2001.

272 På grundlag af disse forskellige momenter har sagsøgerne i sag T-129/99 konkluderet, at Demesas investering er til gode for Baskerlandet, der står over for alvorlige strukturelle problemer dels for så vidt angår beskæftigelsen, dels for så vidt angår virksomhedernes konkurrenceevne, og at de fordele, som dette selskab har fået tildelt, ikke påvirker samhandelsvilkårene mellem medlemsstaterne på en måde, der strider mod den fælles interesse som forudsat i traktatens artikel 92, stk. 3, litra c). Den støtte, som Demesa har fået tildelt, må således erklæres forenelig med fællesmarkedet i medfør af denne bestemmelse.

273 I denne forbindelse skal Retten bemærke, at den retslige prøvelse af en beslutning vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt en given støtte er forenelig med fællesmarkedet, der indebærer en kompleks økonomisk vurdering, må begrænses til en kontrol af, om procedure- og begrundelseskravene er overholdt, om de faktiske omstændigheder, på grundlag af hvilke det anfægtede valg er foretaget, er materielt rigtige, samt om der foreligger en åbenbar fejl ved vurderingen af de

nævnte faktiske omstændigheder, eller om der er begået magtfordrejning. Navnlig kan Retten ikke sætte sit skøn med hensyn til de økonomiske forhold i stedet for det, der er anlagt af den institution, der har vedtaget beslutningen (præmis 11 i dom af 29.2.1996 i sagen Belgien mod Kommissionen, nævnt i præmis 241 ovenfor, og Rettens dom af 12.12.1996, sag T-380/94, AIUFFASS og AKT mod Kommissionen, Sml. II, s. 2169, præmis 56).

274 Retten må konstatere, at Kommissionen har støttet de antagelser, der er gengivet i præmis 269 ovenfor, på dokumenter, der alle er blevet identificeret i den anfægtede beslutning (punkt V.1). Sagsøgerne har ikke gjort gældende, at Kommissionen har foretaget en urigtig gengivelse af indholdet af disse dokumenter.

275 Det må desuden konstateres, at der ikke er noget af det, som sagsøgerne i sag T-129/99 har fremlagt, der modsiger Kommissionens standpunkt, hvorefter der er overkapacitet på markedet for køleskabe/frysere i fællesskabet. Det bemærkes dels, at overkapaciteten på markedet bekræftes af Demesas forretningsplan (jf. præmis 218 ovenfor), dels indebærer en konstatering af, at salget på markedet har været i vækst, ikke nødvendigvis, at overkapaciteten i Europa er blevet fjernet. I den anfægtede beslutning har Kommissionen tilmed konstateret, at den omstændighed, at »der i 1998 var en vis gunstig udvikling i efterspørgslen på fællesskabsmarkedet, intet ændrer ved den kendsgerning, at industrien stadig er ved at tilpasse sig overkapaciteten i Fællesskabet ved at foretage kraftige nedskæringer i antallet af arbejdspladser« (den anfægtede beslutning, s. 20, sjette afsnit).

276 Disse sagsøgere har ikke bestridt, at der skæres ned på antallet af arbejdspladser inden for den berørte sektor.

277 Det må således konkluderes, at de argumenter, som sagsøgerne i sag T-129/99 har fremført, på ingen måde beviser, at Kommissionen anlagde et åbenbart

urigtigt skøn, da den fandt, at den støtte, der er ydet til Demesa i forbindelse med etableringen af ny produktionskapacitet på markedet for køleskabe/frysere, er uforenelig med fællesmarkedet.

278 Det femte anbringende bør således også forkastes.

Begæringen om fremlæggelse af dokumenter vedrørende vedtagelsen af den anfægtede beslutning

279 Sagsøgerne i sagerne T-127/99 og T-148/99 har fremsat begæring om, at Kommissionen pålægges at fremlægge sine interne dokumenter vedrørende vedtagelsen af den anfægtede beslutning. I sag T-129/99 har sagsøgerne fremsat begæring om fremlæggelse af samtlige de sagsakter, der vedrører den anfægtede beslutning.

280 Det må imidlertid konstateres, at sagsøgerne ikke har fremført noget indicium, der er egnet til at påvise, at de akter, som de har begæret fremlagt, er nyttige for deres argumentation eller kontrollen af den anfægtede beslutnings lovlighed.

281 Under disse omstændigheder kan begæringerne om fremlæggelse af dokumenter ikke tages til følge (jf. i denne retning præmis 102-106 i dommen i sagen Cityflyer Express mod Kommissionen, nævnt i præmis 242 ovenfor).

Sagsomkostningerne

- 282 I henhold til procesreglementets artikel 87, stk. 3, kan Retten fordele sagens omkostninger eller bestemme, at hver part skal bære sine egne omkostninger, hvis parterne henholdsvis taber eller vinder på et eller flere punkter. Da parterne og Kommissionen delvis har tabt sagen, bør de tilpligtes at bære deres egne omkostninger.
- 283 I henhold til procesreglementets artikel 87, stk. 4, sidste afsnit, bestemmes det, at hver part bør bære deres egne omkostninger.

På grundlag af disse præmisser

udtaler og bestemmer

RET TEN (Tredje Udvidede Afdeling)

- 1) Sag T-129/99 afvises, for så vidt som der er nedlagt påstand om annullation af artikel 1, litra d) og e), i Kommissionens beslutning 1999/718/EF af

24. februar 1999 om den spanske stats støtte til Daewoo Electronics Manufacturing España SA (Demesa) og af samme beslutnings artikel 2, stk. 1, litra b).

- 2) I sagerne T-129/99 og T-148/99 annulleres artikel 1, litra a), i beslutning 1999/718.
- 3) I sagerne T-129/99 og T-148/99 annulleres artikel 1, litra b), i beslutning 1999/718.
- 4) I sagerne T-129/99 og T-148/99 annulleres artikel 1, litra c), i beslutning 1999/718, for så vidt som den udelukker udstyr til 1 803 036,31 EUR som støtteberettigede omkostninger, der er omfattet af Ekimen-støtteordningen
- 5) I sagerne T-127/99 og T-148/99 annulleres artikel 1, litra e), i beslutning 1999/718.
- 6) I sagerne T-129/99 og T-148/99 annulleres artikel 2, stk. 1, litra a), i beslutning 1999/718, for så vidt som den henviser til samme beslutnings artikel 1, litra a) og b), og i det omfang Kongeriget Spanien derved pålægges hos Demesa at tilbagesøge den støtte, der er omhandlet i samme beslutnings artikel 1, litra c).

- 7) I sagerne T-127/99 og T-148/99 annulleres artikel 2, stk. 1, litra b), i beslutning 1999/718, for så vidt som den henviser til samme beslutnings artikel 1, litra e).

- 8) I øvrigt frifindes Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber.

- 9) Hver part bærer sine egne omkostninger.

Azizi

Lenaerts

Tiili

Moura Ramos

Jaeger

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg den 6. marts 2002.

H. Jung

Justitssekretær

M. Jaeger

Afdelingsformand